

כתובות באינטרנט כסימני מסחר

תאריך כתיבה: כסלו תשנ"ח
דצמבר 1997
גירסא: 1.0
כותב המסמך: עו"ד נעמי אסיא
מרטין פורמן
אביבה גולדשטיין

כשם שסימני מסחר הינם אחד האמצעים המרכזיים של חברות לפרסם את מוצריהן ו/או את שירותיהן ולרכוש לעצמן מוניטין בשוק, כך גם הכתובות האלקטרוניות, המובילות את משתמשי האינטרנט לאתרים של החברות, מהוות אמצעי לפירסום קיומן ופעילותן של החברות ברשת. קיימת מחלוקת לגבי סיווגן של כתובות אלקטרוניות: יש הטוענים, שכתובות אלה הינן כמו כל כתובת אחרת ותו לא ולכן אין להחיל עליהן את החוקים הרלבנטיים לסימני מסחר ויש הטוענים, שלכתובות האלקטרוניות תפקיד דומה לזה של סימני מסחר ועל כן עליהם להיות כפופים לחוקי הסימנים המסחריים. בין אם דוגלים בגישה זו ובין אם דוגלים באחרת, הולך ומתברר עם הזמן, שישנו מתח מסיים בין סימני מסחר וכתובות אלקטרוניות, המוליד בעיות משפטיות חדשות שעד כה לא נאלצנו להתמודד עמן. ככל שרשת האינטרנט (להלן האינטרנט) הופכת למוקד עסקי חשוב יותר, כך גם גדל הצורך למצוא פתרונות לבעיות המשפטיות, הנובעות מההתנגשות בין כתובות באינטרנט וסימני מסחר. במאמר זה, לאחר רקע קצר על סימני מסחר וכתובות אלקטרוניות, נדון בבעיות המשפטיות שמעורר נושא זה ובנסיונות לפתור אותם בארה"ב ובישראל.

I. מבוא
II. רקע כללי

1. הבחנה בין "סימן מסחר" ו"שם מסחרי"
2. כיצד בנויה כתובת אינטרנט
3. הפן הטכני של חיפוש כתובת באינטרנט והשלכותיו
4. רישום כתובות באינטרנט

- III. הבעיות המשפטיות שמעוררות כתובות אינטרנט בהקשר של סימני מסחר
- IV. אחריות ה- InterNic כלפי בעלי סימני מסחר
- V. פתרון הסיכסוכים המשפטיים הנובעים מ"חטיפת" סימני מסחר ורישום כתובות באינטרנט.
- . IAHC-International Ad Hoc Committee
- VI. המצב בישראל

1. רישום כתובות באינטרנט בישראל
2. סכסוכים משפטיים בישראל הקשורים לכתובות אינטרנט וסימני מסחר

- א. פקודת סימני מסחר
- ב. פקודת סימני סחורות
- ג. חוק הגנת הצרכן- תשמ"א 1981
- ד. הצעת חוק החברות
- ה. גניבת עין

ו. חוק עשיית עושר ולא במשפט, התשל"ט-1979
ז. הצעת חוק לאיסור תחרות לא הוגנת, התשנ"ו-1996.

VII סיכום
I. מבוא

ב-"רומאו ויוליה" שואל שיקספיר "What's a name?",
נראה כי התשובה של סוף המאה ה-20 היא: כסף, והרבה
כסף. כיום, יחד עם החשיבות ההולכת וגדלה של האינטרנט בעולם
המסחר, מתפתחת תופעה חדשה של "משחק שמות", המובילה לסכסוכים
ומאבקים משפטיים הקשורים לכסף רב. במונח "משחק השמות" הכוונה
היא לשימוש המניפולטיבי שעושים בעלי אתרים באינטרנט בשמות
מסחריים.
לכל אתר באינטרנט יש כתובת אלקטרונית (להלן: "כתובת"), הידועה
כ-Name Domain, המזהה את בעל האתר כלפי שאר המשתמשים באינטרנט.
הגלובליות של האינטרנט וקלות הנגישות שהיא מאפשרת לכמויות
גדולות של מידע הפכו את האינטרנט, בין השאר, למוקד עסקי
ופרסומי חשוב ממדרגה ראשונה. לכן, יותר ויותר חברות נכנסות
לעולם המסחר הווירטואלי באמצעות אתרים באינטרנט. לאור החשיבות
העסקית של האינטרנט, הפכה הכתובת האלקטרונית להיות יקרת ערך
לחברות, בדיוק כמו שמותיהן וסימניהן המסחריים. כתובת אלקטרונית
מוצלחת של חברה היא זו הכוללת את שמה המסחרי המוכר, כך שלקוחות
פוטנציאליים יוכלו להגיע לאתר של החברה בקלות יחסית, באמצעות
הקלדת שם החברה או סימנה המסחרי המוכר ביותר, תוך הנחה שהאתר
הנמצא תחת אותו שם אכן יהיה האתר של החברה המבוקשת.
כיום (נכון לאפריל 1997), ישנם כ-16 מליון כתובות אלקטרוניות
באינטרנט ברחבי העולם¹. על רקע צפיפות זו של כתובות ועל רקע
החשיבות שלהן עבור חברות, הולכים ומתעוררים יותר ויותר סכסוכים
משפטיים הקשורים ב-Name Domain.
II. רקע כללי

1. הבחנה בין "סימן מסחר" ו"שם מסחרי"
לפני שניגש לבחון מהן כתובות באינטרנט ואת הקשר שלהן לסימני
מסחר, נבהיר כמה נקודות חשובות לגבי סימני מסחר, הרלבנטיות
לענייננו.
החוק מגדיר סימן מסחר כ"סימן המשמש או מיועד לשמש, לאדם לעניין
הטובין שהוא מייצר או סוחר בהם"². מטרתו של סימן המסחר היא
להבחין בין מוצריו או שרותיו של אדם או חברה, לבין מוצריו או
שרותיו של מתחרה עסקי. במקרים רבים הסימן הופך להיות מזוהה עם
המוצרים או עסקו של המשתמש בסימן, ובכך הוא הופך לנכס בעל ערך
ממשי עבורו. כמו כן, לרוב משקיע בעל סימן המסחר זמן, כסף,
אנרגיה ומאמצים רבים בחשיפת המוצר או השרות והצגתו בפני
הציבור, תוך שימוש בסימן המסחר על מנת שישמש לזיהוי המוצר,
העסק או השרות עם עסקו של הבעלים בפני ציבור הלקוחות³. בכך
הופך סימן המסחר להיות בעל ערך כלכלי רב עבור בעל סימן המסחר.
לבעל סימן מסחר יש זכות לשימוש בלעדי בסימן המסחר וזכות למנוע
מאחר שימוש בסימן מסחר זהה או דומה לגבי מוצרים או שרותים
המסווגים באותה קטגוריה כמו מוצריו או שרותיו של בעל סימן
המסחר⁴.
יש להבחין בין שמות מסחריים לבין "סימני מסחר": "שם מסחרי"

מיועד לזהות את החברה עצמה ואילו "סימן מסחר" מיועד לזהות את החברה כמקור למוצרים או לשרותים. החוק מעניק הגנה אך ורק לסימנים מסחריים ולא לשמות מסחריים. אך יש לזכור, כי לעיתים, ההבחנה בין שם המוצר לשם החברה מיטשטשת והופכת להיות זהות מוחלטת בין סימן המסחר של חברה מסוימת לבין שמה המסחרי 5 כלפי ציבור הצרכנים.

2. כיצד בנויה כתובת אינטרנט

כתובת באינטרנט משמשת לזיהוי מחשב מסויים בתוך הרשת המהווה את האינטרנט. הכתובת מורכבת משורת קבוצות של ספרות, המופרדות ביניהן באמצעות נקודות. דוגמא לכתובת טיפוסית היא: "44.56.0.48", כאשר לכל מספר יש משמעות מסויימת (את הכתובת קוראים תמיד משמאל לימין): "44" - מסמל את הרשת, "56" ו-"0" - מסמלים תתי-רשת, "48" - מסמל את המחשב של בעל האתר המקושר לרשת. רצף זה של ספרות נקרא "כתובת IP" או "מספר IP". לצורך נוחות המשתמש פותחה שיטת המרה של מספר IP לכתובת אלפא נומרית, המורכבת מאותיות או מילים, שהיא למעשה ה-Name Domain, כפי שאנו מכירים אותו. המערכת שפותחה מנצלת מאגר נתונים (DNS Domain Service Name) על מנת לקשר בין הכתובות המספריות לכתובות באותיות. הכתובת באותיות, בדומה לכתובות המספריות, מורכבת ממילים המופרדות באמצעות נקודות. סדר קריאת כתובת כזו הוא מימין לשמאל.

הכתובות האלקטרוניות (כפי שהן באותיות) מורכבות משני חלקים: "Top Level Domain" (1) TLD, אשר בארה"ב מזהה את סוג הישות בעלת הכתובת (לדוגמא: ".gov" לישות ממשלתית, ".edu" לישות חינוכית, ".com" לעסק מסחרי), ומחוץ לארה"ב מזהה את המדינה בה יושב בעל הכתובת (לדוגמא: ".il" לישות ישראלית, ".fr" לישות צרפתית וכד') "Second Level Domain" (2) SLD, שהוא החלק אשר מזהה את מחזיק הכתובת הספציפי (זהו שם הנבחר על ידי המשתמש עצמו). לדוגמא, אוניברסיטת Georgetown יכולה לרשום את הכתובת "gtownu.edu", כאשר ".edu" הוא ה-TLD המסמל שמדובר בגוף חינוכי, ו-"gtownu" הוא ה-SLD, המהווה את השם שבחרה האוניברסיטה להזדהות באמצעותו. למעשה, ה-SLD הוא הגורם העיקרי לסכסוכים בנושא סימני מסחר באינטרנט, כיוון שהוא החלק המכיל את שם החברה או סימנה המסחרי וחיפוש האתר על ידי משתמשי האינטרנט נעשה בדרך כלל על ידי הקלדת ה-SLD. עם זאת, כפי שנראה בהמשך, גם ה-TLD הוא גורם בעייתי בהקשר זה.

יש לציין, כי כתובות המוענקות למשתמשים פרטיים, המתקשרים עם ספקי שירות, אינן בגדר Names Domain, אלא שמות פרטיים של תיבות דואר המשמשות אותם ואשר ניתנות על ידי הספק עצמו. במקרה כזה ה-Name Domain הוא שמו של הספק עצמו (השם מופיע אחרי הסימן @) 3. הפן הטכני של חיפוש כתובת באינטרנט והשלכותיו

לכל מספר IP יש כתובת ייחודית אחת ולכן על המשתמש באינטרנט, המנסה להגיע לאתר מסויים, להקליד את רצף המילים והאותיות המדוייק של הכתובת על מנת להגיע לאותו אתר. המערכת מתרגמת את רצף המילים המוקלדות על ידי המשתמש למספר IP ומחפשת בכל רחבי הרשת מספר זה. ברגע שנמצא מספר זה למספר המוקלד, מועבר המשתמש לאתר שבכתובת זו. די בהקלדת אות אחת שונה מזו שבכתובת בכדי שהמשתמש לא יצליח להגיע לאתר המבוקש, במקרה כזה, או שהמשתמש יגיע לאתר אחר או שיקבל הודעה שלא קיים אתר כזה. כיוון שעדיין לא קיים מדריך כולל של כתובות, הדרך הקלה ביותר

עבור המשתמש באינטרנט להגיע לאתר של חברה מסויימת היא לנחש את כתובתה. ככל שה-SLD בכתובת יותר מזוהה עם החברה, כך קל יותר לנחש את כתובתה. מכאן החשיבות של הכתובת המדוייקת, אשר תביא את המשתמש ליעדו. אמנם, ניתן להגיע לנשוא החיפוש גם באמצעות "גלישה6", אך כמויות המידע העצומות הקיימות באינטרנט, במקרים מסויימים, הופכות את שיטת ה"גלישה" למסורבלת כיוון שכל גלישה עלולה להעלות אלפי כתובות כאשר המשתמש למעשה מעוניין בכתובת אחת ספציפית בלבד7.

לפן הטכני של חיפוש כתובות באינטרנט יש מספר השלכות, להלן נבחן חמש מהן:

א) חברה שרוצה להשתמש בסימן המסחר שלה ולרשום אותו כ-Domain Name, לא תמיד יכולה לעשות זאת שכן לא תמיד ניתן לתרגם סימן מסחר לאותיות או מילים. לא לכל חברה יש זהות בין שם החברה לבין שמה או סימנה המסחרי, וכיון שהכתובות מורכבות מאותיות לטיניות בעלות גודל וצורה זהה, לא ניתן דרך הכתובות לתת ביטוי לסימן או לשם מסחרי בדרך אחרת. כמו כן לא תמיד ניתן לתת לסימן מסחר ביטוי באותיות, וגם אם ניתן אזי לא ניתן להשתמש באותיות בגודל שונה או בפונט מסוג אחר או בצבעים שונים, אלא רק באותיות בגודל, סוג וצבע אחיד זהה. מגבלה זו מקטינה את היכולת של בעלי הסימנים להבדיל את הסימן שלהם מאחרים, זאת כיוון שיש פחות דרכים להביא לייחודיות הסימן (כאמור, הייחודיות של הסימן, או במילים אחרות "האופי המבחין" שלו, הוא אחד התנאים העיקריים לרישום והכרה בסימן כסימן מסחר).

ב) אם הסימן או השם המסחרי נרשמו בידי אחר ככתובת באינטרנט - גם אם הוא אינו בעל הסימן או השם המסחרי - הרי שהבעלים האמיתיים של הסימן או השם, המשתמשים באותו TLD, אינם יכולים כבר לרשום אותו שם או סימן כ-Name Domain, שכן, כאמור לעיל, קיימת רק כתובת ייחודית אחת לכל מספר IP8.

ג) כיום לא ניתן לרשום Name Domain המכיל יותר מ-24 אותיות. לכן, חברות שיש להן שמות מסחריים ארוכים יותר עלולות להשתמש בכתובות המורכבות מקיצורים או ראשי תיבות, העלולים לבלבל בין לבין ארגונים אחרים9.

ד) כאשר מדובר בסימני מסחר, ניתן לרשום סימן הזהה או דומה לסימן רשום אחר, כל עוד מדובר בסוגים נפרדים של מוצרים או שירותים ואין סבירות לבלבול ביניהם בקרב ציבור הצרכנים. לעומת זאת, כאשר מדובר בכתובות באינטרנט, לא ניתן לרשום כתובת זהה לכתובת שכבר קיימת, גם כאשר מדובר במוצרים או שירותים שונים לגמרי. לכן, כאשר לשתי חברות יש אותו סימן מסחרי, רק החברה שתירשום ראשונה את סימנה המסחרי ככתובת באינטרנט תזכה בכתובת זו ואילו החברה השנייה תיאלץ להסתפק בשם חלופי, שהוא אינטואיטיבית פחות טוב לחברה ולזיהויה10. מכאן שהחברה השנייה לא תוכל להשתמש בסימנה המסחרי ככתובת באינטרנט, למרות שעל פי פקודת סימני מסחר (נוסח חדש), תשל"ב-1972, מותר לה להשתמש בו והיא אף משתמשת בו בכל סיטואציה אחרת.

ה) בעיות דומות יכולות להיווצר גם מסיבות גיאוגרפיות, כשלחברה במדינה x יש סימן מסחר זהה לזה של חברה אחרת במדינה y, ושתיהן רוצות לרשום כתובת באינטרנט הכוללת אותו סימן מסחר ו-TLD זהה (כגון ".com" או ".org"). רק אחת מחברות אלה תוכל לרשום את הכתובת המבוקשת, דבר שעלול להוביל לסכסוכים בינלאומיים. פיתרון אפשרי לבעיה זו הוא אימוץ TLD שונה לכל מדינה ומדינה, כפי

שמדינות רבות אכן עשו (ישראל למשל מזוהה ע"י הסיומת ".il"). כך ניתן לרשום סימני מסחר זהים במדינות השונות. אך פתרון זה מעורר בעיה אחרת והיא יצירת כפילויות רבות של סימני מסחר זהים ככתובות אינטרנט, אשר עלולה לגרום לדילול ייחודיות סימן המסחר¹¹.

4. רישום כתובות באינטרנט

האינטרנט אף פעם לא נוהלה על ידי סמכות מרכזית אחת, אך ככל שגבר השימוש באינטרנט והפך יותר ויותר שכיח בשוק הפרטי התעורר הצורך להקים גוף כלשהו שיתן מידע על המתרחש באינטרנט. ב-1993 הקרן האמריקאית למדע ("National Science Foundation" NSF) הקימה מרכז למידע בשם, ((InterNIC "Internet Information Network" Center המספק מידע על כל המתרחש באינטרנט. מרכז מידע זה מתופעל על ידי שלוש חברות: AT&T - המספקת שירותי ניהול, Atomics General - המספקת שירותים של מערכות מידע ו-NSI (Network Solutions Inc), האחראית על רישום כתובות האינטרנט בארה"ב. כתובות אינטרנט של חברות מחוץ לארה"ב נרשמות על ידי מספר רב של אירגונים מקומיים, אשר כל אחד מהם אחראי לרישום הכתובות באזור שלו. אירגונים אלה ידועים בשם (NICs) Network Information Centers. מתחילת עבודתה היתה מדיניות ה-NSI שלא להתערב בהשלכות רישום כתובות באינטרנט על סימני מסחר של חברות, ולא לקחת אחריות על הפרות סימני מסחר. NSI רואה עצמה כמשרד רישום בלבד, שכל תפקידו הוא רק לבדוק האם קיים רישום זהה לטובת גוף אחר ותו לא. בהתאם לכך, ישנם שני עקרונות המנחים את NSI לגבי רישום כתובות אינטרנט וכן את משרדי הרישום האחרים שהוקמו במדינות אחרות: (1) "ראשון בזמן-ראשון בזכות" - לפי עקרון זה לא ניתן לרשום אותה כתובת על שם שתי חברות שונות. לכן, כתובת מסויימת תירשם רק על שם אותה חברה המקדימה לבקשה. (2) "שם אחד לאירגון אחד" - לפי עקרון זה לכל אירגון תהיה כתובת אחת בלבד, גם אם מדובר באשכול חברות. אמנם יכול בעל כתובת באינטרנט ליצור אינסוף של תת-כתובות (על ידי הוספת שם והסימן @ לפני ה-SLD, לדוגמא: "robert@gtownu.edu"), אך אירגון אחד, גם אם מדובר באשכול של חברות, יכול להשתמש בצירוף של SLD ו-TLD אחד בלבד. מדיניות זו של NSI פתחה פתח לסיכסוכים משפטיים רבים סביב נושא סימני מסחר באינטרנט, אשר בחלק מהם נדון בחלק הבא של המאמר. III. הבעיות המשפטיות שמעוררות כתובות אינטרנט בהקשר של סימני מסחר

ישנה כיום תופעה הולכת ומתפשטת של "חטיפת" שמות וסימני מסחר של חברות¹² (בעיקר חברות בעלות מוניטין וסימני מסחר מפורסמים), ע"י אנשים או גופים, שאינם קשורים לאותה חברה, ורישומם כשמות כתובותיהם באינטרנט. "חטיפת שמות" עשויה להועיל ל"חוטף" במספר דרכים: אפשרות אחת היא למכור את הכתובת לחברה, בעלת השם או הסימן המסחרי ה"חטוף", וכך להרוויח כסף; אפשרות אחרת היא לקדם את עסקיו של ה"חוטף" באמצעות המוניטין של החברה ממנה "נחטף" השם או הסימן המסחרי; אפשרות נוספת היא להתערב בעסקי החברה ממנה "נחטף" השם או הסימן המסחרי ולהזיק לה בדרך זו (מה שעשוי להועיל ל"חוטף" המתחרה בעסקי אותה חברה). על רקע תופעה זו של "חטיפת" שמות וסימני מסחר של חברות

מתעוררים סכסוכים משפטיים. למשל, ב-1994 חברת פרינסטון, הנותנת שירותי הכנה למבחנים אקדמאיים, רשמה את הכתובת האלקטרונית "kaplan.com", שהוא סימנה המסחרי של חברת קפלן, המתחרה העסקית של חברת פרינסטון. הזיהוי של הכתובת kaplan.com עם חברת פרינסטון יצר בלבול בקרב משתמשי האינטרנט לגבי מקור המידע המצוי באתר. כמו כן, המידע שפרינסטון הפיצה באתר שלה הציג את פרינסטון כחברה מוצלחת יותר מקפלן בתחום ההכנה למבחנים אקדמאיים ובכך גרמה נזק ממשי לחברת קפלן. חברת קפלן הגישה תביעה נגד חברת פרינסטון על הפרת סימן מסחרי, לאחר שזו סירבה לדרישה לוותר על הכתובת שלה. התביעה הועברה להכרעה על ידי בורר. הבורר פסק לטובת קפלן וציווה על חברת פרינסטון לוותר על הכתובת. הבורר הכיר בכך שכתובות באינטרנט עשויות לשמש כסימנים מסחריים משום שהם משמשים לא רק ככתובת אלא גם כזיהוי למקור המידע הנמצא באתר המסויים¹³.

דוגמא ל"חטיפת" שם ורישומו ככתובת אינטרנט, על מנת למכור אותה לחברה ממנה השם "נחטף", היא מקרה בו עתונאי אמריקאי, Quittner, ביקש וקיבל את רישום הכתובת האלקטרונית "mcdonalds.com". הוא רשם כתובת זו כדי לבדוק את נושא סימני המסחר באינטרנט. עבור ויתורו על הכתובת, הסכימה חברת McDonald's להיכנע ל"כופר" שביקש: תרומה של \$3500 עבור קישור בית-ספר בניו-יורק לאינטרנט¹⁴.

בפרשת Intermatic, Inc. v. Toeppen באילינוי, ארה"ב, תבעה חברת Intermatic (להלן: אינטרמטיק), יצרנית מוצרי חשמל ואלקטרוניקה, את Toeppen (להלן: טופן), ספק שירותי אינטרנט. טופן רשם את הכתובת "intermatic.com", על שמו, יחד עם עוד כ-240 כתובות אינטרנט, הכוללות שמות מפורסמים אחרים. אינטרמטיק תבעה את טופן בגין הפרת סימן מסחרי, "דילול" סימן מסחרי (במונח זה נדון בהמשך), תחרות בלתי הוגנת ומצגי שווא במסחר. השופט, שדן בבדון, קבע כי נותרו שאלות עובדתיות לגבי כל עליות התביעה, למעט טענת "דילול" הסימן המסחרי. השופט מצא כי אכן השימוש של טופן בכתובת "intermatic.com" "מדללת" את היכולת של אינטרמטיק להשתמש בסימנה המסחרי המפורסם, על מנת לזהות את מוצריה ושירותיה כלפי צרכנים ולהבחין את מוצריה מטובין אחרים, ראשית, משום שאינטרמטיק לא תוכל לרשום את כתובת האינטרנט הנדונה על שמה (כיוון שזו כבר רשומה על שמו של טופן) ושנית, משום שהשם "intermatic.com" יופיע על כל עמוד באתר של טופן (דהיינו, שימוש בשם באופן המזהה אותו עם מוצרים או שירותים אחרים מאלה של אינטרמטיק, ובכך מפחית את ייחודו של הסימן המסחרי). לפיכך קבע השופט כי יש למנוע מטופן את השימוש בסימנה המסחרי של אינטרמטיק, בכל דרך שהיא, ואת השימוש בכתובת האינטרנט הנדונה. בעייתיות נוספת, עולה מהעובדה שלעיתים ישנם לפחות שני גורמים, אשר להם זכות לגיטימית לרשום אותה כתובת אינטרנט. כאשר מדובר ברישום סימני מסחר, בוחן רשם סימני המסחר את תחום עיסוקיהם ופעילויותיהם של הגופים השונים, המעוניינים ברישום אותו סימן מסחרי. אם גופים אלה עוסקים כל אחד בתחום שונה ואין סכנה להטעיית הציבור לגבי מקור הטובין או השירותים שכל גוף מספק, הרי שיזכו כל הגופים המעוניינים ברישום אותו סימן מסחרי. אך כאשר מדובר בכתובות אינטרנט, לאור המגבלות הטכניות ברישום כתובות אינטרנט, שנדונו לעיל, ולאור העקרון "ראשון בזמן-ראשון בזכות", המנחה את משרדי הרישום, לא ניתן לרשום אותה כתובת על

שם שני גופים שונים, גם אם לשניהם זכות לגיטימית לרישום כזה. דוגמה להתנגשות זכויות כזו היא מקרה בו בעל לוח מודעות באינטרנט, אשר שמו Newton Mark, רשם את הכתובת "newton.com". חברת המחשבים Apple הודיעה לאותו בעל לוח מודעות, שהסימן המסחרי "Newton" שייך לה ולכן היא זו שצריכה להיות בעלת הכתובת הנ"ל. NSI שם את שם הכתובת "newton.com" בהשתייה ("on" hold - הליך שיפורט בהמשך) עד אשר יפתר הסכסוך בין שני גופים אלה 16. בעייתיות שלישית, ובעצם הפוכה לבעייתיות הקודמת שנדונה, עולה בהקשר הבינלאומי. כאמור, ה-TLD מציין את המדינה בה נמצא בעל הכתובת. מכאן עולה, שברחבי העולם יכולים להירשם כתובות אינטרנט רבות בעלות SLD זהה ו-TLD שונה. כך למשל, הכתובת "newton.com", אשר נדונה לעיל, עשויה להיות שמורה לחברת Apple בארה"ב (אם אכן הסכסוך יפתר לטובתה), אך ייתכנו רישומים רבים נוספים ברחבי העולם של אותה כתובת, בהם רק ה-TLD משתנה (לדוגמה: "newton.fr" בצרפת, "newton.il" בישראל, "newton.my" במלזיה). רישומי כתובות אלה, עשויים שלא להיות על שם חברת Apple, אלא גם על שם אירגונים אחרים, משום שכאמור, מחוץ לארה"ב נרשמות כתובות האינטרנט על ידי משרדי רישום מקומיים ואלה אינם בודקים את הרישומים השונים ברחבי העולם, אלא רק את מאגר הרישומים שהם עצמם ערכו. דוגמה לבעייתיות זו ניתן למצוא במקרה בו חברה אנגלית בשם Harrods, בעלת הכתובת "harrods.co.uk", הגישה תביעה בבית המשפט בלונדון כנגד גוף אנגלי אחר, אשר רשם את הכתובת "harrods.com" באמצעות מרכז הרישום בארה"ב. בית המשפט האנגלי קבע שיש לו סמכות לדון בתביעה זו, למרות שהכתובת נרשמה על ידי מרכז רישום זר (NSI), כיוון שהנתבע הוא גוף אנגלי. בית המשפט אמנם לא נתן פסק דין בכתב, אך נתן צו המורה לנתבע לוותר על הכתובת שלו ולסייע ל-NSI בהבטחת שחרור כתובת זו. צו זה התבסס על הפרת סימנה המסחרי של חברת NSI Harrods. אישרה שתציית לצו האנגלי, בהתאם לפסקה (7C) של מסמך המדיניות שלה לגבי סכסוכים בענייני כתובות אינטרנט מה-9 לספטמבר, 1996 Resolution Policy (disput Name Domain). הצו אמנם ניתן בדצמבר אך, נכון למועד כתיבת מאמר זה, הכתובת עדיין נמצאת בהשתייה 17. יש לציין, כי בעיה זו של SLD זהים עלולה להיווצר גם בתוך ארה"ב עצמה, בעקבות ההצעות הקיימות כיום להרחיב את מספר ה-TLD בתוך ארה"ב על מנת למנוע היווצרות חסר בכתובות הכוללות את ה-TLD ".com". המשך...

הערות

- * נעמי אסיא, עו"ד המתמחה בקניין רוחני ובדיני מחשבים, מחברת הספר דיני מחשבים - הלכה למעשה, בהוצאת נ.ד.י.ר. מחשבים בע"מ Naomi Assia, e-mail: assiyaon@netvision.net.il
 - ** מרטין פורמן, מתמחה, בוגר המכללה ללימודי משפט "שערי משפט" e-mail: martin@netvision.net.il
 - *** אביבה גולדשטיין, בוגרת הפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל-אביב ומתמחה במשרדה של עו"ד נעמי אסיא.
1. לפי הסקר הדו-שנתי שנערך על ידי חברת Wizards Network, כפי שמצויין ב-20 April, Lawyer Cyberspace, 1997.
 2. פקודת סימני מסחר [נוסח חדש] תשל"ב-1972, סעיף 1.
 3. להרחבה בנושא סימני מסחר, ראה פרק: המצב בישראל, פקודת

- סימני המסחר, במאמר זה.
4. לצורך רישום סימני מסחר, קיים סיווג בינלאומי של כל המוצרים והשירותים המקובלים לפי קטגוריות. תוכנת מחשב, למשל, שייכת לסיווג מספר 9. המבחן להיותו של סימן מסחר אחד זהה או דומה לסימן מסחר אחר הינו מבחן "אופי מבחין". רשם סימני המסחר יבדוק האם יש בסימן מסחר מסויים בכדי לבלבל את ציבור הצרכנים לגבי מקור המוצרים או השירותים. כאשר מדובר במוצרים או שירותים המסווגים בקטגוריות שונות, הרי שלא קיים חשש לבלבול בקרב הצרכנים ולכן ניתן לרשום שני סימני מסחר זהים תחת שמם של בעלים שונים כאשר מוצריהם או שירותיהם שונים מאוד זה מזה.
 5. דוגמא לזהות בין סימן מסחר לשם מסחר הם מחשבי apple, המיוצרים על ידי חברת apple. לצורך הענין, אנו נתייחס במאמר זה, לסימן מסחר ולשם המסחרי כאל אחד.
 6. "גלישה" = חיפוש מידע על ידי שימוש במנועי חיפוש שונים, המאפשרים חיפוש ומציאה של מידע על ידי הקלדת מילים מנחות בשילובים שונים, דבר המוביל להעלאת כל האתרים המכילים את המילים האלה, להבדיל מחיפוש מידע על פי כתובת מסויימת, המפנה את המחפש ישירות לאתר שזו היא כתובתו.
 7. חשוב לציין, כי ניתן להגיע למידע מבוקש גם בעזרת אתרי קישור ומנועי חיפוש שונים. במצב כזה, בו לא מחפשים את המידע בעזרת כתובת אלקטרונית, כל הנושא של ההגנה על סימני המסחר מקבל חשיבות פחותה יותר.
 8. בעיה זו קיימת רק לגבי כתובות בעלות אותו TLD. כאשר ה-TLD אינו זהה ניתן לרשום אותו SLD. לדוגמא: אם קיים Name Domain "mtv.com", זה לא מונע מישות אחרת לרשום את "mtv" תחת TLD אחר למשל "mtv.org" (בתנאי כמובן שלא נרשם כבר Name Domain כזה).
 9. למשל: חברה בשם "Integrated Bituminous Mining", אשר לא משתמשת בקיצור "IBM" בשום דרך, אך תשתמש בה ככתובת באינטרנט, תגרום לבלבול בקרב משתמשי האינטרנט, אשר קרוב לודאי יחשבו שהאתר תחת כתובת זו שייך לחברת המחשבים IBM.
 10. למשל חברת ההשקעות הגדולה "Fidelity Investments" נאלצה לרשום Name Domain אלטרנטיבי כשחברה קטנה אחרת בשם "National Fidelity" רשמה את הכתובת "fidelity.com". הכתובת האלטרנטיבית שרשמה החברה הראשונה היא: "fid-inv.com".
 11. ככל שיותר גופים משתמשים באותו שם או סימן מסחר, כך השם או הסימן הופכים לפחות ופחות יחודיים וקשה יותר לבסס מוניטין של חברה על שם או סימן כאלה.
 12. Brunel. Andre כינה תופעה זו "domain grabbing" במאמרו: "Trademark Protection for Internet Domain Names" (The Internet and Business: A Lawyer's Guide to the emerging Legal Issues ed. Joseph F. Ruh Jr (, Computer Law Association,)1996).

תופעה זו ידועה גם בכינויים:

13. "Hijacking" או "Cyber Name Domain Squatting" Re Arbitration Between Stanly h. Kaplan Educational Center and Princeton Management Corpno. 131990014594 (Sept. 1994)
14. סיכום המקרה מובא במאמרו של A. Brunel, ראה לעיל הערה 12.
15. כפי שמובא במאמרו של D Barry Weiss. Intermatic, Inc. v. Toeppen, No. 96 C 1982 (N.D. Ill 1996)

"Magistrate Recommends Enjoining Domain Name Hijacker Under Dilution Statutes", The CLA Bulletin, vol. 12, No. 1, 1997(16. המקרה מובא במאמרו של: J.L. Contreras
, "Legal Issues Relating to Internet domain names", Haledorr Law December)1996(URL: <http://www.haledorr.com/marsland> .V, 17. המקרה מובא אצל:
"European Developments: U.K. Domain Name Disputes" (Cyberspace Lawyer Vol. 2no.2,)1997

כתובות באינטרנט כסימני מסחר

תאריך כתיבה: כסלו תשנ"ח

דצמבר 1997

גירסא: 1.0

כותב המסמך: עו"ד נעמי אסיא

מרטין פורמן

אביבה גולדשטיין

כשם שסימני מסחר הינם אחד האמצעים המרכזיים של חברות לפרסם את מוצריהן ו/או את שירותיהן ולרכוש לעצמן מוניטין בשוק, כך גם הכתובות האלקטרוניות, המובילות את משתמשי האינטרנט לאתרים של החברות, מהוות אמצעי לפירסום קיומן ופעילותן של החברות ברשת. קיימת מחלוקת לגבי סיווגן של כתובות אלקטרוניות: יש הטוענים, שכתובות אלה הינן כמו כל כתובת אחרת ותו לא ולכן אין להחיל עליהן את החוקים הרלבנטיים לסימני מסחר ויש הטוענים, שלכתובות האלקטרוניות תפקיד דומה לזה של סימני מסחר ועל כן עליהם להיות כפופים לחוקי הסימנים המסחריים. בין אם דוגלים בגישה זו ובין אם דוגלים באחרת, הולך ומתברר עם הזמן, שישנו מתח מסויים בין סימני מסחר וכתובות אלקטרוניות, המוליד בעיות משפטיות חדשות שעד כה לא נאלצנו להתמודד עמן. ככל שרשת האינטרנט (להלן האינטרנט) הופכת למוקד עסקי חשוב יותר, כך גם גדל הצורך למצוא פתרונות לבעיות המשפטיות, הנובעות מההתנגשות בין כתובות באינטרנט וסימני מסחר. במאמר זה, לאחר רקע קצר על סימני מסחר וכתובות אלקטרוניות, נדון בבעיות המשפטיות שמעורר נושא זה ובנסיונות לפתור אותם בארה"ב ובישראל.

I. מבוא

II. רקע כללי

1. הבחנה בין "סימן מסחר" ו"שם מסחרי"

2. כיצד בנויה כתובת אינטרנט

3. הפן הטכני של חיפוש כתובת באינטרנט והשלכותיו

4. רישום כתובות באינטרנט

III. הבעיות המשפטיות שמעוררות כתובות אינטרנט בהקשר של סימני מסחר

IV. אחריות ה- InterNic כלפי בעלי סימני מסחר

V. פתרון הסיכסוכים המשפטיים הנובעים מ"חטיפת" סימני מסחר

ורישום כתובות באינטרנט.

. IAHC-International Ad Hoc Committee

VI. המצב בישראל

1. רישום כתובות באינטרנט בישראל
2. סכסוכים משפטיים בישראל הקשורים לכתובות אינטרנט וסימני מסחר

- א. פקודת סימני מסחר
- ב. פקודת סימני סחורות
- ג. חוק הגנת הצרכן- תשמ"א 1981
- ד. הצעת חוק החברות
- ה. גניבת עין
- ו. חוק עשיית עושר ולא במשפט, התשל"ט- 1979
- ז. הצעת חוק לאיסור תחרות לא הוגנת, התשנ"ו- 1996.

VII סיכום

I. מבוא

ב-"רומאו ויוליה" שואל שיקספיר "What's a name?", נראה כי התשובה של סוף המאה ה-20 היא: כסף, והרבה כסף. כיום, יחד עם החשיבות ההולכת וגדלה של האינטרנט בעולם המסחר, מתפתחת תופעה חדשה של "משחק שמות", המובילה לסכסוכים ומאבקים משפטיים הקשורים לכסף רב. במונח "משחק השמות" הכוונה היא לשימוש המניפולטיבי שעושים בעלי אתרים באינטרנט בשמות מסחריים.

לכל אתר באינטרנט יש כתובת אלקטרונית (להלן: "כתובת"), הידועה כ-Name Domain, המזהה את בעל האתר כלפי שאר המשתמשים באינטרנט. הגלובליות של האינטרנט וקלות הנגישות שהיא מאפשרת לכמויות גדולות של מידע הפכו את האינטרנט, בין השאר, למוקד עסקי ופרסומי חשוב ממדרגה ראשונה. לכן, יותר ויותר חברות נכנסות לעולם המסחר הווירטואלי באמצעות אתרים באינטרנט. לאור החשיבות העסקית של האינטרנט, הפכה הכתובת האלקטרונית להיות יקרת ערך לחברות, בדיוק כמו שמותיהן וסימניהן המסחריים. כתובת אלקטרונית מוצלחת של חברה היא זו הכוללת את שמה המסחרי המוכר, כך שלקוחות פוטנציאליים יוכלו להגיע לאתר של החברה בקלות יחסית, באמצעות הקלדת שם החברה או סימנה המסחרי המוכר ביותר, תוך הנחה שהאתר הנמצא תחת אותו שם אכן יהיה האתר של החברה המבוקשת. כיום (נכון לאפריל 1997), ישנם כ-16 מליון כתובות אלקטרוניות באינטרנט ברחבי העולם¹. על רקע צפיפות זו של כתובות ועל רקע החשיבות שלהן עבור חברות, הולכים ומתעוררים יותר ויותר סכסוכים משפטיים הקשורים ב-Names Domain. II . רקע כללי

1. הבחנה בין "סימן מסחר" ו"שם מסחרי" לפני שניגש לבחון מהן כתובות באינטרנט ואת הקשר שלהן לסימני מסחר, נבהיר כמה נקודות חשובות לגבי סימני מסחר, הרלבנטיות לענייננו. החוק מגדיר סימן מסחר כ"סימן המשמש או מיועד לשמש, לאדם לעניין הטובין שהוא מייצר או סוחר בהם"². מטרתו של סימן המסחר היא להבחין בין מוצריו או שרותיו של אדם או חברה, לבין מוצריו או שרותיו של מתחרה עסקי. במקרים רבים הסימן הופך להיות מזוהה עם המוצרים או עסקו של המשתמש בסימן, ובכך הוא הופך לנכס בעל ערך

ממשי עברו. כמו כן, לרוב משקיע בעל סימן המסחר זמן, כסף, אנרגיה ומאמצים רבים בחשיפת המוצר או השרות והצגתו בפני הציבור, תוך שימוש בסימן המסחר על מנת שישמש לזיהוי המוצר, העסק או השרות עם עסקו של הבעלים בפני ציבור הלקוחות³. בכך הופך סימן המסחר להיות בעל ערך כלכלי רב עבור בעל סימן המסחר. לבעל סימן מסחר יש זכות לשימוש בלעדי בסימן המסחר וזכות למנוע מאחר שימוש בסימן מסחר זהה או דומה לגבי מוצרים או שרותים המסווגים באותה קטגוריה כמו מוצריו או שרותיו של בעל סימן המסחר⁴.

יש להבחין בין שמות מסחריים לבין "סימני מסחר": "שם מסחרי" מיועד לזהות את החברה עצמה ואילו "סימן מסחר" מיועד לזהות את החברה כמקור למוצרים או לשרותים. החוק מעניק הגנה אך ורק לסימנים מסחריים ולא לשמות מסחריים. אך יש לזכור, כי לעיתים, ההבחנה בין שם המוצר לשם החברה מיטשטשת והופכת להיות זהות מוחלטת בין סימן המסחר של חברה מסוימת לבין שמה המסחרי⁵ כלפי ציבור הצרכנים.

2. כיצד בנויה כתובת אינטרנט

כתובת באינטרנט משמשת לזיהוי מחשב מסויים בתוך הרשת המהווה את האינטרנט. הכתובת מורכבת משורת קבוצות של ספרות, המופרדות ביניהן באמצעות נקודות. דוגמא לכתובת טיפוסית היא: "44.56.0.48", כאשר לכל מספר יש משמעות מסוימת (את הכתובת קוראים תמיד משמאל לימין): "44" - מסמל את הרשת, "56" ו-"0" - מסמלים תתי-רשת, "48" - מסמל את המחשב של בעל האתר המקושר לרשת. רצף זה של ספרות נקרא "כתובת IP" או "מספר IP". לצורך נוחות המשתמש פותחה שיטת המרה של מספר IP לכתובת אלפא נומרית, המורכבת מאותיות או מילים, שהיא למעשה ה-Name Domain, כפי שאנו מכירים אותו. המערכת שפותחה מנצלת מאגר נתונים (DNS Domain Service Name) על מנת לקשר בין הכתובות המספריות לכתובות באותיות. הכתובת באותיות, בדומה לכתובות המספריות, מורכבת ממילים המופרדות באמצעות נקודות. סדר קריאת כתובת כזו הוא מימין לשמאל.

הכתובות האלקטרוניות (כפי שהן באותיות) מורכבות משני חלקים: "Top Level Domain (1).TLD", אשר בארה"ב מזהה את סוג הישות בעלת הכתובת (לדוגמא: ".gov". לישות ממשלתית, ".edu". לישות חינוכית, ".com". לעסק מסחרי), ומחוץ לארה"ב מזהה את המדינה בה יושב בעל הכתובת (לדוגמא: ".il" לישות ישראלית, ".fr" לישות צרפתית וכד') "Second Level Domain (2).SLD", שהוא החלק אשר מזהה את מחזיק הכתובת הספציפי (זהו שם הנבחר על ידי המשתמש עצמו). לדוגמא, אוניברסיטת Georgetown יכולה לרשום את הכתובת "gtownu.edu", כאשר ".edu" הוא ה-TLD המסמל שמדובר בגוף חינוכי, ו-"gtownu" הוא ה-SLD, המהווה את השם שבחרה האוניברסיטה להזדהות באמצעותו. למעשה, ה-SLD הוא הגורם העיקרי לסכסוכים בנושא סימני מסחר באינטרנט, כיוון שהוא החלק המכיל את שם החברה או סימנה המסחרי וחיפוש האתר על ידי משתמשי האינטרנט נעשה בדרך כלל על ידי הקלדת ה-SLD. עם זאת, כפי שנראה בהמשך, גם ה-TLD הוא גורם בעייתי בהקשר זה.

יש לציין, כי כתובות המוענקות למשתמשים פרטיים, המתקשרים עם ספקי שירות, אינן בגדר Names Domain, אלא שמות פרטיים של תיבות דואר המשמשות אותם ואשר ניתנות על ידי הספק עצמו. במקרה כזה ה-Name Domain הוא שמו של הספק עצמו (השם מופיע אחרי הסימן @)

3. הפן הטכני של חיפוש כתובת באינטרנט והשלכותיו לכל מספר IP יש כתובת ייחודית אחת ולכן על המשתמש באינטרנט, המנסה להגיע לאתר מסויים, להקליד את רצף המילים והאותיות המדוייק של הכתובת על מנת להגיע לאותו אתר. המערכת מתרגמת את רצף המילים המוקלדות על ידי המשתמש למספר IP ומחפשת בכל רחבי הרשת מספר זהה. ברגע שנמצא מספר זהה למספר המוקלד, מועבר המשתמש לאתר שבכתובת זו. די בהקלדת אות אחת שונה מזו שבכתובת בכדי שהמשתמש לא יצליח להגיע לאתר המבוקש, במקרה כזה, או שהמשתמש יגיע לאתר אחר או שיקבל הודעה שלא קיים אתר כזה. כיוון שעדיין לא קיים מדריך כולל של כתובות, הדרך הקלה ביותר עבור המשתמש באינטרנט להגיע לאתר של חברה מסויימת היא לנחש את כתובתה. ככל שה- SLD בכתובת יותר מזוהה עם החברה, כך קל יותר לנחש את כתובתה. מכאן החשיבות של הכתובת המדוייקת, אשר תביא את המשתמש ליעדו. אמנם, ניתן להגיע לנשוא החיפוש גם באמצעות "גלישה6", אך כמויות המידע העצומות הקיימות באינטרנט, במקרים מסויימים, הופכות את שיטת ה"גלישה" למסורבלת כיוון שכל גלישה עלולה להעלות אלפי כתובות כאשר המשתמש למעשה מעוניין בכתובת אחת ספציפית בלבד7.

לפן הטכני של חיפוש כתובות באינטרנט יש מספר השלכות, להלן נבחן חמש מהן:

א) חברה שרוצה להשתמש בסימן המסחר שלה ולרשום אותו כ-Domain Name, לא תמיד יכולה לעשות זאת שכן לא תמיד ניתן לתרגם סימן מסחר לאותיות או מילים. לא לכל חברה יש זהות בין שם החברה לבין שמה או סימנה המסחרי, וכיון שהכתובות מורכבות מאותיות לטיניות בעלות גודל וצורה זהה, לא ניתן דרך הכתובות לתת ביטוי לסימן או לשם מסחרי בדרך אחרת. כמו כן לא תמיד ניתן לתת לסימן מסחר ביטוי באותיות, וגם אם ניתן אזי לא ניתן להשתמש באותיות בגודל שונה או בפונט מסוג אחר או בצבעים שונים, אלא רק באותיות בגודל, סוג וצבע אחיד זהה. מגבלה זו מקטינה את היכולת של בעלי הסימנים להבדיל את הסימן שלהם מאחרים, זאת כיוון שיש פחות דרכים להביא לייחודיות הסימן (כאמור, הייחודיות של הסימן, או במילים אחרות "האופי המבחין" שלו, הוא אחד התנאים העיקריים לרישום והכרה בסימן כסימן מסחר).

ב) אם הסימן או השם המסחרי נרשמו בידי אחר ככתובת באינטרנט - גם אם הוא אינו בעל הסימן או השם המסחרי - הרי שהבעלים האמיתיים של הסימן או השם, המשתמשים באותו TLD, אינם יכולים כבר לרשום אותו שם או סימן כ-Domain Name, שכן, כאמור לעיל, קיימת רק כתובת ייחודית אחת לכל מספר IP8.

ג) כיום לא ניתן לרשום Name Domain המכיל יותר מ-24 אותיות. לכן, חברות שיש להן שמות מסחריים ארוכים יותר עלולות להשתמש בכתובות המורכבות מקיצורים או ראשי תיבות, העלולים לבלבל בין לבין ארגונים אחרים9.

ד) כאשר מדובר בסימני מסחר, ניתן לרשום סימן הזהה או דומה לסימן רשום אחר, כל עוד מדובר בסוגים נפרדים של מוצרים או שרותים ואין סבירות לבלבול ביניהם בקרב ציבור הצרכנים. לעומת זאת, כאשר מדובר בכתובות באינטרנט, לא ניתן לרשום כתובת זהה לכתובת שכבר קיימת, גם כאשר מדובר במוצרים או שירותים שונים לגמרי. לכן, כאשר לשתי חברות יש אותו סימן מסחרי, רק החברה שתרושם ראשונה את סימנה המסחרי ככתובת באינטרנט תזכה בכתובת זו ואילו החברה השנייה תיאלץ להסתפק בשם חלופי, שהוא

אינטואיטיבית פחות טוב לחברה ולזיהויה¹⁰. מכאן שהחברה השנייה לא תוכל להשתמש בסימנה המסחרי ככתובת באינטרנט, למרות שעל פי פקודת סימני מסחר (נוסח חדש), תשל"ב-1972, מותר לה להשתמש בו והיא אף משתמשת בו בכל סיטואציה אחרת.

(ה) בעיות דומות יכולות להיווצר גם מסיבות גיאוגרפיות, כשלחברה במדינה X יש סימן מסחר זהה לזה של חברה אחרת במדינה Y, ושתיהן רוצות לרשום כתובת באינטרנט הכוללת אותו סימן מסחר ו-TLD זהה (כגון ".com" או ".org"). רק אחת מחברות אלה תוכל לרשום את הכתובת המבוקשת, דבר שעלול להוביל לסכסוכים בינלאומיים. פיתרון אפשרי לבעיה זו הוא אימוץ TLD שונה לכל מדינה ומדינה, כפי שמדינות רבות אכן עשו (ישראל למשל מזוהה ע"י הסיומת ".il"). כך ניתן לרשום סימני מסחר זהים במדינות השונות. אך פתרון זה מעורר בעיה אחרת והיא יצירת כפילויות רבות של סימני מסחר זהים ככתובות אינטרנט, אשר עלולה לגרום לדילול ייחודיות סימן המסחר¹¹.

4. רישום כתובות באינטרנט

האינטרנט אף פעם לא נוהלה על ידי סמכות מרכזית אחת, אך ככל שגבר השימוש באינטרנט והפך יותר ויותר שכיח בשוק הפרטי התעורר הצורך להקים גוף כלשהו שיתן מידע על המתרחש באינטרנט. ב-1993 הקרן האמריקאית למדע (National Science Foundation) NSF (InterNIC) הקימה מרכז למידע בשם,

"Internet Information Network Center" המספק מידע על כל המתרחש באינטרנט. מרכז מידע זה מתופעל על ידי שלוש חברות: AT&T - המספקת שירותי ניהול, Atomics General - המספקת שירותים של מערכות מידע ו-NSI (Network Solutions Inc), האחראית על רישום כתובות האינטרנט בארה"ב. כתובות אינטרנט של חברות מחוץ לארה"ב נרשמות על ידי מספר רב של אירגונים מקומיים, אשר כל אחד מהם אחראי לרישום הכתובות באזור שלו. אירגונים אלה ידועים בשם NICs (Network Information Centers).

מתחילת עבודתה היתה מדיניות ה-NSI שלא להתערב בהשלכות רישום כתובות באינטרנט על סימני מסחר של חברות, ולא לקחת אחריות על הפרות סימני מסחר. NSI רואה עצמה כמשרד רישום בלבד, שכל תפקידו הוא רק לבדוק האם קיים רישום זהה לטובת גוף אחר ותו לא. בהתאם לכך, ישנם שני עקרונות המנחים את NSI לגבי רישום כתובות:

אינטרנט וכן את משרדי הרישום האחרים שהוקמו במדינות אחרות: (1) "ראשון בזמן-ראשון בזכות" - לפי עקרון זה לא ניתן לרשום אותה כתובת על שם שתי חברות שונות. לכן, כתובת מסויימת תירשם רק על שם אותה חברה המקדימה לבקשה.

(2) "שם אחד לאירגון אחד" - לפי עקרון זה לכל אירגון תהיה כתובת אחת בלבד, גם אם מדובר באשכול חברות. אמנם יכול בעל כתובת באינטרנט ליצור אינסוף של תת-כתובות (על ידי הוספת שם והסימן @ לפני ה-SLD, לדוגמא: "robert@gtownu.edu"), אך אירגון אחד, גם אם מדובר באשכול של חברות, יכול להשתמש בצירוף של SLD ו-TLD אחד בלבד.

מדיניות זו של NSI פתחה פתח לסיכסוכים משפטיים רבים סביב נושא סימני מסחר באינטרנט, אשר בחלק מהם נדון בחלק הבא של המאמר.

III. הבעיות המשפטיות שמעוררות כתובות אינטרנט

בהקשר של סימני מסחר

ישנה כיום תופעה הולכת ומתפשטת של "חטיפת" שמות וסימני מסחר של

חברות 12 (בעיקר חברות בעלות מוניטין וסימני מסחר מפורסמים), ע"י אנשים או גופים, שאינם קשורים לאותה חברה, ורישום כשמות כתובותיהם באינטרנט. "חטיפת שמות" עשויה להועיל ל"חוטף" במספר דרכים: אפשרות אחת היא למכור את הכתובת לחברה, בעלת השם או הסימן המסחרי ה"חטוף", וכך להרוויח כסף; אפשרות אחרת היא לקדם את עסקיו של ה"חוטף" באמצעות המוניטין של החברה ממנה "נחטף" השם או הסימן המסחרי; אפשרות נוספת היא להתערב בעסקי החברה ממנה "נחטף" השם או הסימן המסחרי ולהזיק לה בדרך זו (מה שעשוי להועיל ל"חוטף" המתחרה בעסקי אותה חברה).

על רקע תופעה זו של "חטיפת" שמות וסימני מסחר של חברות מתעוררים סכסוכים משפטיים. למשל, ב-1994 חברת פרינסטון, הנותנת שירותי הכנה למבחנים אקדמאיים, רשמה את הכתובת האלקטרונית "kaplan.com", שהוא סימנה המסחרי של חברת קפלן, המתחרה העסקית של חברת פרינסטון. הזיהוי של הכתובת kaplan.com עם חברת פרינסטון יצר בלבול בקרב משתמשי האינטרנט לגבי מקור המידע המצוי באתר. כמו כן, המידע שפרינסטון הפיצה באתר שלה הציג את פרינסטון כחברה מוצלחת יותר מקפלן בתחום ההכנה למבחנים אקדמאיים ובכך גרמה נזק ממשי לחברת קפלן. חברת קפלן הגישה תביעה נגד חברת פרינסטון על הפרת סימן מסחרי, לאחר שזו סירבה לדרישה לוותר על הכתובת שלה. התביעה הועברה להכרעה על ידי בורר. הבורר פסק לטובת קפלן וציווה על חברת פרינסטון לוותר על הכתובת. הבורר הכיר בכך שכתובות באינטרנט עשויות לשמש כסימנים מסחריים משום שהם משמשים לא רק ככתובת אלא גם כזיהוי למקור המידע הנמצא באתר המסויםים¹³.

דוגמה ל"חטיפת" שם ורישום ככתובת אינטרנט, על מנת למכור אותה לחברה ממנה השם "נחטף", היא מקרה בו עתונאי אמריקאי, Quittner, ביקש וקיבל את רישום הכתובת האלקטרונית "mcdonalds.com". הוא רשם כתובת זו כדי לבדוק את נושא סימני המסחר באינטרנט. עבור ויתורו על הכתובת, הסכימה חברת McDonald's להיכנע ל"כופר" שביקש: תרומה של \$3500 עבור קישור בית-ספר בניו-יורק לאינטרנט¹⁴.

בפרשת Toeppen v. Inc 15Intermatic, באילינוי, ארה"ב, תבעה חברת Intermatic (להלן: אינטרמטיק), יצרנית מוצרי חשמל ואלקטרוניקה, את Toeppen (להלן: טופן), ספק שירותי אינטרנט. טופן רשם את הכתובת "intermatic.com", על שמו, יחד עם עוד כ-240 כתובות אינטרנט, הכוללות שמות מפורסמים אחרים. אינטרמטיק תבעה את טופן בגין הפרת סימן מסחרי, "דילול" סימן מסחרי (במונח זה נדון בהמשך), תחרות בלתי הוגנת ומצגי שווא במסחר. השופט, שדן בבנדון, קבע כי נותרו שאלות עובדתיות לגבי כל עילות התביעה, למעט טענת "דילול" הסימן המסחרי. השופט מצא כי אכן השימוש של טופן בכתובת "intermatic.com" "מדללת" את היכולת של אינטרמטיק להשתמש בסימנה המסחרי המפורסם, על מנת לזהות את מוצריה ושירותיה כלפי צרכנים ולהבחין את מוצריה מטובין אחרים, ראשית, משום שאינטרמטיק לא תוכל לרשום את כתובת האינטרנט הנדונה על שמה (כיוון שזו כבר רשומה על שמו של טופן) ושנית, משום שהשם "intermatic.com" יופיע על כל עמוד באתר של טופן (דהיינו, שימוש בשם באופן המזהה אותו עם מוצרים או שירותים אחרים מאלה של אינטרמטיק, ובכך מפחית את ייחודו של הסימן המסחרי). לפיכך קבע השופט כי יש למנוע מטופן את השימוש בסימנה המסחרי של אינטרמטיק, בכל דרך שהיא, ואת השימוש בכתובת האינטרנט הנדונה.

בעייתיות נוספת, עולה מהעובדה שלעיתים ישנם לפחות שני גורמים, אשר להם זכות לגיטימית לרשום אותה כתובת אינטרנט. כאשר מדובר ברישום סימני מסחר, בוחן רשם סימני המסחר את תחום עיסוקיהם ופעילויותיהם של הגופים השונים, המעוניינים ברישום אותו סימן מסחרי. אם גופים אלה עוסקים כל אחד בתחום שונה ואין סכנה להטעיית הציבור לגבי מקור הטובין או השירותים שכל גוף מספק, הרי שיזכו כל הגופים המעוניינים ברישום אותו סימן מסחרי. אך כאשר מדובר בכתובות אינטרנט, לאור המגבלות הטכניות ברישום כתובות אינטרנט, שנדונו לעיל, ולאור העקרון "ראשון בזמן-ראשון בזכות", המנחה את משרדי הרישום, לא ניתן לרשום אותה כתובת על שם שני גופים שונים, גם אם לשניהם זכות לגיטימית לרישום כזה. דוגמא להתנגשות זכויות כזו היא מקרה בו בעל לוח מודעות באינטרנט, אשר שמו Newton Mark, רשם את הכתובת "newton.com". חברת המחשבים Apple הודיעה לאותו בעל לוח מודעות, שהסימן המסחרי "Newton" שייך לה ולכן היא זו שצריכה להיות בעלת הכתובת הנ"ל. NSI שם את שם הכתובת "newton.com" בהשתייה "on" "hold" - הליך שיפורט בהמשך) עד אשר יפתר הסכסוך בין שני גופים אלה 16. בעייתיות שלישית, ובעצם הפוכה לבעייתיות הקודמת שנדונה, עולה בהקשר הבינלאומי. כאמור, ה-TLD מציין את המדינה בה נמצא בעל הכתובת. מכאן עולה, שברחבי העולם יכולים להירשם כתובות אינטרנט רבות בעלות SLD זהה ו-TLD שונה. כך למשל, הכתובת "newton.com", אשר נדונה לעיל, עשויה להיות שמורה לחברת Apple בארה"ב (אם אכן הסכסוך יפתר לטובתה), אך ייתכנו רישומים רבים נוספים ברחבי העולם של אותה כתובת, בהם רק ה-TLD משתנה (לדוגמא: "newton.fr" בצרפת, "newton.il" בישראל, "newton.my" במלזיה). רישומי כתובות אלה, עשויים שלא להיות על שם חברת Apple, אלא גם על שם אירגונים אחרים, משום שכאמור, מחוץ לארה"ב נרשמות כתובות האינטרנט על ידי משרדי רישום מקומיים ואלה אינם בודקים את הרישומים השונים ברחבי העולם, אלא רק את מאגר הרישומים שהם עצמם ערכו. דוגמא לבעייתיות זו ניתן למצוא במקרה בו חברה אנגלית בשם Harrods, בעלת הכתובת "harrods.co.uk", הגישה תביעה בבית המשפט בלונדון כנגד גוף אנגלי אחר, אשר רשם את הכתובת "harrods.com" באמצעות מרכז הרישום בארה"ב. בית המשפט האנגלי קבע שיש לו סמכות לדון בתביעה זו, למרות שהכתובת נרשמה על ידי מרכז רישום זר (NSI), כיוון שהנתבע הוא גוף אנגלי. בית המשפט אמנם לא נתן פסק דין בכתב, אך נתן צו המורה לנתבע לוותר על הכתובת שלו ולסייע ל-NSI בהבטחת שחרור כתובת זו. צו זה התבסס על הפרת סימנה המסחרי של חברת Harrods. NSI אישרה שתציית לצו האנגלי, בהתאם לפסקה (7C) של מסמך המדיניות שלה לגבי סכסוכים בענייני כתובות אינטרנט מה-9 לספטמבר, 1996 Resolution Policy (disput Name Domain). הצו אמנם ניתן בדצמבר אך, נכון למועד כתיבת מאמר זה, הכתובת עדיין נמצאת בהשתייה 17. יש לציין, כי בעיה זו של SLD זהים עלולה להיווצר גם בתוך ארה"ב עצמה, בעקבות ההצעות הקיימות כיום להרחיב את מספר ה-TLD בתוך ארה"ב על מנת למנוע היווצרות חסר בכתובות הכוללות את ה-TLD ".com". המשך...

הערות

* נעמי אסיא, עו"ד המתמחה בקניין רוחני ובדיני מחשבים, מחברת

- הספר דיני מחשבים - הלכה למעשה, בהוצאת נ.ד.י.ר. מחשבים בע"מ
Naomi Assia, e-mail: assiyaon@netvision.net.il
- ** מרטין פורמן, מתמחה, בוגר המכללה ללימודי משפט "שערי משפט"
e-mail: martin@netvision.net.il
- *** אביבה גולדשטיין, בוגרת הפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל-אביב
ומתמחה במשרדה של עו"ד נעמי אסיא.
1. לפי הסקר הדו-שנתי שנערך על ידי חברת Wizards Network, כפי שמצויין ב-20 April, Lawyer Cyberspace, 1997.
 2. פקודת סימני מסחר [נוסח חדש] תשל"ב-1972, סעיף 1
 3. להרחבה בנושא סימני מסחר, ראה פרק: המצב בישראל, פקודת סימני המסחר, במאמר זה.
 4. לצורך רישום סימני מסחר, קיים סיווג בינלאומי של כל המוצרים והשירותים המקובלים לפי קטגוריות. תוכנת מחשב, למשל, שייכת לסיווג מספר 9. המבחן להיותו של סימן מסחר אחד זהה או דומה לסימן מסחר אחר הינו מבחן "אופי מבחין". רשם סימני המסחר יבדוק האם יש בסימן מסחר מסויים בכדי לבלבל את ציבור הצרכנים לגבי מקור המוצרים או השירותים. כאשר מדובר במוצרים או שירותים המסווגים בקטגוריות שונות, הרי שלא קיים חשש לבלבול בקרב הצרכנים ולכן ניתן לרשום שני סימני מסחר זהים תחת שמם של בעלים שונים כאשר מוצריהם או שירותיהם שונים מאוד זה מזה.
 5. דוגמה לזהות בין סימן מסחר לשם מסחר הם מחשבי apple, המיוצרים על ידי חברת apple. לצורך הענין, אנו נתייחס במאמר זה, לסימן מסחר ולשם המסחרי כאל אחד.
 6. "גלישה" = חיפוש מידע על ידי שימוש במנועי חיפוש שונים, המאפשרים חיפוש ומציאה של מידע על ידי הקלדת מילים מנחות בשילובים שונים, דבר המוביל להעלאת כל האתרים המכילים את המילים האלה, להבדיל מחיפוש מידע על פי כתובת מסויימת, המפנה את המחפש ישירות לאתר שזו היא כתובתו.
 7. חשוב לציין, כי ניתן להגיע למידע מבוקש גם בעזרת אתרי קישור ומנועי חיפוש שונים. במצב כזה, בו לא מחפשים את המידע בעזרת כתובת אלקטרונית, כל הנושא של ההגנה על סימני המסחר מקבל חשיבות פחותה יותר.
 8. בעיה זו קיימת רק לגבי כתובות בעלות אותו TLD. כאשר ה-TLD אינו זהה ניתן לרשום אותו SLD. לדוגמא: אם קיים Name Domain "mtv.com", זה לא מונע מישות אחרת לרשום את "mtv" תחת TLD אחר למשל "mtv.org" (בתנאי כמובן שלא נרשם כבר Name Domain זה).
 9. למשל: חברה בשם "Integrated Bituminous Mining", אשר לא משתמשת בקיצור "IBM" בשום דרך, אך תשתמש בה ככתובתה באינטרנט, תגרום לבלבול בקרב משתמשי האינטרנט, אשר קרוב לודאי יחשבו שהאתר תחת כתובת זו שייך לחברת המחשבים IBM.
 10. למשל חברת ההשקעות הגדולה "Fidelity Investments" נאלצה לרשום Name Domain אלטרנטיבי כשחברה קטנה אחרת בשם "National Fidelity" רשמה את הכתובת "fidelity.com". הכתובת האלטרנטיבית שרשמה החברה הראשונה היא: "fid-inv.com".
 11. ככל שיותר גופים משתמשים באותו שם או סימן מסחר, כך השם או הסימן הופכים לפחות ופחות יחודיים וקשה יותר לבסס מוניטין של חברה על שם או סימן כאלה.
 12. Brunel. Andre "domain grabbing" במאמרו: "Trademark Protection for Internet Domain Names"

The Internet and Business: A Lawyer's Guide to the emerging Legal Issues
(ed. Joseph F. Ruh Jr, Computer Law Association, 1996)

תופעה זו ידועה גם בכינויים:

- "Hijacking" או "Cyber Name Domain Squatting" Re Arbitration Between Stanly h. Kaplan Educational Center and Princeton Management Corpno. 131990014594 (Sept. 1994)
13. סיכום המקרה מובא במאמרו של A. Brunel, ראה לעיל הערה 12.
14. כפי שמובא במאמרו של D Barry Weiss (Intermatic, Inc. v. Toeppen, No. 96 C 1982 N.D. Ill 1996)
- "Magistrate Recommends Enjoining Domain Name Hijacker Under Dilution Statutes", The CLA Bulletin, vol. 12, No. 1, 1997)
15. המקרה מובא במאמרו של J.L. Contreras (Legal Issues Relating to Internet domain names", Haledorr Law December 1996 (URL: <http://www.haledorr.com/marsland.V>), המקרה מובא אצל: V. marsland
16. "European Developments: U.K. Domain Name Disputes" (Cyberspace Lawyer Vol. 2no.2, 1997)

IV. אחריות ה-InterNic כלפי בעלי סימני מסחר

משרד רישום כתובות האינטרנט בארה"ב, המכונה InterNic, אינו מתערב בסכסוכים המשפטיים ואינו רואה עצמו כאחראי לבדיקת זהותם של המבקשים לרישום כתובות אינטרנט ולמניעת הפרות של סימני מסחר דרך רישום כתובות אינטרנט. בפרשת Knowledge18 תבעה חברת תוכנה ויעוץ מחשבים, בעלת סימן המסחר "knowledge", שותפות עסקית בשם "Bobbe" בבית משפט באילינוי, על שימוש בכתובת אינטרנט "knowledge.com". דרך האתר, השייך לכתובת זו, שיווקה הנתבעת יעוץ בנושא מחשבים. הנתבעת סירבה לבקשת התובעת להפסיק להשתמש בכתובת הזו והתנתה הסכמתה בקבלת תשלום כספי מהתובעת. התובעת תבעה גם את InterNic על כך שסירבה לבקשת התובעת להעביר את הכתובת הנ"ל על שמה בטענה שזו מפירה את הסימן המסחרי שלה. התובעת טענה כי InterNic סייעה לנתבעת בפעולותיה הבלתי חוקיות על ידי כך שהרשתה לה לרשום את הכתובת הנדונה וסירבה לרשום אותה מחדש על שם התובעת.

זהו, למעשה, המקרה הראשון בו נתבע משרד הרישום בנוסף לבעל הכתובת האלקטרונית. על מנת להגן על עצמה מפני תביעות עתידיות, ובעקבות לחץ שהופעל על NSI, על ידי חברות ואירגונים שונים, וביניהם INTA19, הכריזה NSI, בנובמבר 1995, על מדיניות חדשה לגבי רישום כתובות באינטרנט (Domain Name Dispute Resolution Policy 20). מדיניות זו נועדה להגן על ה-NSI מפני תביעות הולכות ומתרבות של בעלי סימני מסחר נגדה ולפטור עצמה מכל אחריות בנוגע לרישום.

כמה מעקרונות המדיניות של NSI (אשר לקוחים מהמסמך שיצא בנובמבר 1995) הינם אלה: ראשית, על מבקש הכתובת לנהוג בתום לב לגבי השם אותו הוא מבקש לרשום. שנית, אם מתעורר קונפליקט בין בעל הרישום של הכתובת לבין בעל סימן מסחרי, הדומה או זהה לכתובת (ל-SLD), על בעל הסימן המסחרי להודיע לבעל הכתובת ול-NSI, שהכתובת מפירה את סימנו המסחרי. על בעל הסימן המסחרי להציג ראיה בפני ה-NSI

שהסימן המסחרי שלו תקף (עותק של תעודת רישום). NSI אז תשווה את תאריך הפעלת הכתובת באינטרנט לתאריך רישום הסימן המסחרי או תאריך תחילת השימוש בו (לפי המוקדם מבין השנים). אם התאריך של הסימן המסחרי מוקדם לתאריך הפעלת הכתובת, תבקש NSI מבעל הכתובת להראות הוכחה לבעלות על סימן מסחרי רשום, אמריקאי או אחר, הנה לאותה כתובת. אם תוצג הוכחה כזו על ידי בעל הכתובת, הרי שאז יורשה בעל הכתובת להמשיך ולהשתמש בה, אלא אם כן יורה ביהמ"ש או פסק בורר אחרת. אם לא תוצג הוכחה כנדרש תוך 90 יום, יידרש בעל הכתובת להפסיק את השימוש בה, והכתובת תושהה עד שהסכסוך ייפתר על ידי בית משפט או על ידי בורר.

כאמור, מדיניות ה-NSI נועדה לפטור עצמה מכל אחריות בנוגע לרישום ולא בהכרח לפתור את הסכסוך עצמו המתעורר בין בעל הכתובת ובעל סימן המסחר. NSI אינה מתערבת בסכסוכים, וגם כאשר מוצגים בפניה עדויות לקיומו של סימן מסחרי הנה לכתובת, ואשר ייפגע כתוצאה מרישום הכתובת, NSI לא תעשה יותר מאשר להשהות את השימוש בכתובת. ביטוי לגישה זו ניתן לראות בדבריו של עורך הדין של InterNic: "We want to emphasize that users don't need to have a trademark to get a domain name... the problem is that NSI doesn't have the authority or the expertise to adjudicate trademark disputes."²¹

מדיניות זו בעייתית עבור בעלי סימני מסחר אשר ניצבים מול בעלי כתובות זהות לסימניהם, שאינם מוכנים לוותר עליהם אלא לאחר הליכים משפטיים יקרים או תמורת סכום כסף נכבד ללא משפט²². יש לציין, כי למרות מדיניותה החדשה ונסיונותיה שלא להיגרר לסכסוכים משפטיים, מצאה NSI את עצמה נתבעת ישירות בכמה וכמה תביעות. כך, למשל, בפרשת Roadrunner²³ תבעה חברת מחשבים מניו-מקסיקו, הנקראת רודראנר ובעלת הכתובת "roadrunner.com", את NSI, לאחר שזו הודיעה לה כי בשל רישום סימן המסחר "Roadrunner" על שם האחים וורנר, יבוטל רישום הכתובת תוך 30 יום אם לא תספק חברת רודראנר ראיות מספיקות לזכויותיה בשם הכתובת²⁴. דוגמא נוספת הינה תביעה של יועץ מיחשוב, אשר מפעיל אתר בעל הכתובת "ty.com", לקבלת צו מניעה נגד NSI, אשר ימנע ממנה להפקיע את הכתובת או להשהותה. NSI עמדה לנקוט בצעד זה עקב הודעתה של חברה לייצור בובות כי היא הבעלים של סימן המסחר TY. בעל האתר, התובע, טען כי המדיניות החדשה של NSI פוגעת בזכותו להגן על הכתובת שלו והם גם מחייבים אותו להפקיד ערבות גבוהה כתנאי לאי השעיית הכתובת. כמו כן, טען התובע כי סימן המסחר TY מכסה אך ורק את סוג המוצר שבעלת הסימן מייצרת (בובות) ואין כל קשר בין מוצר זה לבין סוג השירות שהוא, התובע, מספק דרך האתר שלו באינטרנט (שירותי יעוץ למיחשוב). מכאן, שאם תופקע או תושהה כתובתו, הרי שבכך תעזור NSI לחברת TY להרחיב שלא כדין את תחומי סימן המסחר שלה. תביעה זו מתבררת כעת בבית המשפט²⁵ V. פתרון הסיכסוכים המשפטיים הנובעים מ"חטיפת" סימני מסחר ורישומם ככתובות באינטרנט

עד היום רוב הסכסוכים, הידועים לנו, סביב השימוש בכתובות אינטרנט, נפתרו מחוץ לכותלי בית המשפט, בין אם בבורריות ובין אם על ידי הגעה להסדר בין הצדדים בכוחות עצמם. הפתרון הנפוץ ביותר הינו המחאה חוזית של כתובת האינטרנט מבעל רישום הכתובת לחברה אחרת בעד תמורה כספית.

באופן כללי, ניתן לומר כי אחת הבעיות המרכזיות של המערכת המשפטית בהתמודדות עם סיכסוכים הקשורים ל-Names Domain וסימני מסחר, היא העובדה שהתפתחות החוק והמשפט מפגרת אחרי ההתפתחות המהירה של הטכנולוגיה. עדיין אין מספיק ידע ומומחיות בקרב המשפטנים בתחום המחשבים, כך שלרוב הפסיקות המתקבלות בבתי המשפט אינן עקביות וקיים מחסור בחוקים עדכניים ומתאימים לפתרון הבעיות המשפטיות החדשות שנוצרו בעקבות התפתחות הטכנולוגיה. כך, למשל, עדיין לא ברור מהו המעמד המשפטי של כתובות אינטרנט ביחס לסימני מסחר. יש הטוענים כי בהקשר של סימני מסחר צריך להתייחס אל Names Domain כאל מספרי טלפון²⁶, אשר לרוב אינם נחשבים כסימני מסחר²⁷. אולם יש הטוענים כי לא ניתן לעשות אנלוגיה טכנית בין מערכת הכתובות באינטרנט ובין מערכת רישום מספרי טלפון, שכן, שתי המערכות עובדות בצורה שונה זו מזו. מחלוקת זו באה לידי ביטוי בשני פסקי דין הפוכים שניתנו בשני מקרים בהם היו נסיבות דומות. מדובר בפסק דין בעניין *Curry v. 28MTV* ובפסק דין בעניין *Harrods*²⁹ בשני מקרים אלה השתמש עובד לשעבר של החברה התובעת בשם המסחרי שלה ככתובת שלו באינטרנט. במקרה של *MTV* דן השופט בהבדלים בין טבען של כתובות באינטרנט לבין מספרי טלפון: מספרי טלפון לא ניתן לנחש אלא ניתן למוצאם במדריכי טלפונים ואילו עבור כתובות באינטרנט אין מדריך כולל ומקיף, אך ניתן לנחש במקרים רבים די בקלות. לעומת זאת, במקרה של *Harrods*, נאמר כי כתובת אלקטרונית זהה במהותה למספר טלפון אליו מחייגים ומשום כך אין בה הפרה של סימן מסחר. ניתן לראות במדיניות החדשה של *NSI*, אשר נדונה לעיל, נסיון לפתור סיכסוכים הנוגעים לכתובות אינטרנט וסימני מסחר. אך, כפי שראינו, מדיניות זו נועדה בעיקר לפטור את *NSI* מאחריות ולא דווקא להביא לפתרון מסוים עבור בעלי סימני מסחר, אשר נפגעים מכתובות באינטרנט.

צעד חקיקתי משמעותי, שנעשה בארה"ב, במטרה לסייע בפתרון הסכסוכים בנושא סימני מסחר ולמנוע שימוש לרעה באפשרות רישום כתובות באינטרנט הוא החוק הפדרלי האוסר על "דילול" סימני מסחר, *The Federal Trademark Dilution Act of 1996* חוק זה, שנכנס לתוקף ב-16 לינואר, 1996, מהווה חידוש חשוב בתחום זה, ואוסר על שימוש מסחרי בסימני מסחר "מפורסמים", באופן ה"מדלל" את האופי המבחין של אותו סימן. בכך עשוי חוק זה לסייע בידי בעלי סימני מסחר למנוע שימוש של אחרים בסימניהם בתור שמות של כתובות באינטרנט³¹. בתביעה לפי חוק זה, בשונה מתביעה על הפרת סימן מסחר, אין צורך להוכיח אפשרות להטעייה, בלבול או מרמה, או שקיימת תחרות ישירה או עקיפה בין הבעלים המקוריים של הסימן המסחרי לבין המשתמש בו שלא כחוק, ואף אין הכרח שהסימן המסחרי יהיה רשום. כל שעל בעל סימן המסחר להוכיח הוא שצד אחר משתמש בסימן מסחרי "מפורסם", באופן ה"מדלל" את אופיו המבחין של הסימן.

יש לציין כי חוק זה, המהווה סטייה מעוררת מחלוקת מדיני סימני מסחר המסורתיים, עדיין לא עמד מספיק במבחן המציאות ועדיין לא נקבע בבירור על ידי בתי המשפט האמריקאיים כיצד יש לפרש את המונחים "דילול" ו"סימן מסחר מפורסם". החוק קובע קווים כלליים לבחינת מונחים אלה אך משאיר מקום רב לשיקול דעת השופטים. באופן כללי, היותו של סימן "מפורסם" או לא, ייבחן לפי חוק זה, על ידי בתי המשפט לפי הקריטריונים הבאים: (והרשימה אינה סגורה) 1. רמת

הייחודיות ה"טבעית" או הנרכשת של הסימן; 2. משך והיקף השימוש בסימן; 3. משך והיקף הפירסום של הסימן; 4. האזור הגיאוגרפי בו נעשה שימוש בסימן; 5. צינורות המסחר במוצרים ו/או בשירותים אותם מייצג הסימן; 6. המוניטין של הסימן באזורי המסחר, הן של בעל הסימן והן של המשתמש הלא חוקי; 7. אופי והיקף השימוש בסימנים דומים על ידי צדדים שלישיים; 8. רישום הסימן במרשם הפדרלי.

עוד לפי חוק זה, קיומו של "דילול" סימן מסחר ייקבע על ידי בתי המשפט אם יוכח אחד משני אלה: 1. שימוש בסימן מפורסם לגבי מוצר אחר, שאינו קשור לסימן המקורי, כך שהצרכנים משייכים סימן זה למספר מוצרים שונים והאופי המבחין של הסימן פחת. 2. שימוש בסימן לגבי מוצרים פחות איכותיים או פחות מוסריים ועל ידי כך יצירת גישה שלילית אל מוצריו או אל שירותיו של בעל הסימן המקורי.

חוק זה קובע, כי אם ימצא ביהמ"ש שאכן מדובר ב"דילול" סימן מסחרי "מפורסם", הוא יוציא צו מניעה כנגד המשתמש ה"מדלל", ללא צורך בהוכחת כוונה לדלל את הסימן המסחרי. אך אם תוכח כוונה כזו, יזכה בעל הסימן המקורי, בנוסף לצו המניעה, גם בפיצויים על הנזק שנגרם לו, ברווחים של המשתמש כתוצאה מהשימוש הלא חוקי, הוצאות המשפט ושכר טירחת עו"ד.

אחד המקרים הבודדים בו נעשה שימוש בחוק החדש, היה כחודשיים בלבד לאחר היכנסו של החוק לתוקף, בעניין Hasbro, 32 Inc, Hasbro, v. Entertainment

חברה גדולה לייצור צעצועים, תבעה את Entertainment Group על כך שהשתמשה בשם של אחד מהמשחקים הידועים של "Candyland - Hasbro" בתור הכתובת של אתר פורנוגרפי באינטרנט. Hasbro, אשר ביססה תביעתה על החוק האמריקאי נגד דילול סימני מסחר, טענה כי השימוש בשם "Candyland.com" ככתובת לאתר "למבוגרים" משפיע על השימוש של Hasbro בסימן המסחרי שלה, כיוון ששימוש זה גורם להטעיית צרכנים העלולים לקשר את האתר הפורנוגרפי עם המשחק לילדים, ולפיכך גורם לנזק בלתי הפיך לחברת Hasbro. ביהמ"ש הוציא צו מניעה זמני כנגד Group Entertainment, והורה לרוקן את האתר הפורנוגרפי שלה מתוכנו.

נסיון נוסף לפתרון חלק מהבעייתיות שבכתובות אינטרנט נעשה בועדה של INTA33. ועדה זו הוקמה במטרה לבחון את סוגיית הסימנים המסחריים באינטרנט ולייע במתן פתרונות למחלוקות המתעוררות סביב נושא זה. אחת ההצעות של ועדה זו היתה לגבות דמי תחזוקה שנתיים לשימור האתר והכתובת, בתקווה שדמי תחזוקה אלה יגרמו לאנשים לחשוב פעמיים לפני שהם רושמים כתובת באינטרנט ובכך יפחת מספר הכתובות וכן גם מספר "חטיפות" סימני המסחר. NSI אימצה הצעה זו ובספטמבר 1995 הכריזה על גביית דמי רישום של כתובות באינטרנט ודמי תחזוקה שנתיים. מדיניות זו אמנם גרמה להאטה ברישום כתובות, אך זאת רק לזמן קצר. כיום, למרות העלות, ממשיך הביקוש לכתובות באינטרנט לגדול בקצב מהיר.

בתי המשפט בארה"ב נתנו פרשנות רחבה לחוקי סימני המסחר, במסגרתה ניתנה הגנה רחבה מאוד לסימני המסחר. ניתנה הגנה לתמונות, צורות שונות, סוליות נעליים, ואפילו ניתנה הגנה לצבע.34

לאחרונה, חברה לייצור אופנועים - הארלי-דווידסון, הגישה בקשה לרישום סימן מסחר הצליל של רעש המנוע של האופנועים שהיא מייצרת.35 אגב, זהו לא מצב תקדימי, שכן קולות כסימני מסחר כבר

קיימים, אפילו שאגה ניתן לרשום כסימן מסחר, למשל, קולות השאגה של האריה המופיע בפתח כל סרט של חברת MGM רשומים כסימן מסחר³⁶. ישנם בארה"ב חוקים נוספים, בנוסף לחוקי סימני המסחר, אשר בעזרתם אולי ניתן לפתור מחלוקות סביב כתובות באינטרנט בהקשר של סימני מסחר. דוגמא לחוק כזה הן התקנות האמריקאיות למניעת תחרות בלתי הוגנת של ה-FTC (Commission Trade Federal). לפי תקנות אלה, יכולה ה-FTC, באמצעות צו מניעה, לעצור צורות לא הוגנות של תחרות:

" Unfair methods of competition in or affecting commerce or unfair and deceptive acts or practices in or affecting commerce are hereby declared unlawful"³⁷

כמו כן, אוסרות תקנות אלה על פרסום מטעה/כוזב בכל צורה שהיא³⁸. בנובמבר 1995 ניתנה לראשונה החלטה שהשתמשה בתקנות אלה כדי לקבוע שהיה פרסום כוזב באינטרנט³⁹. נראה כי ניתן להשתמש בתקנות אלה גם בפיקוח על נושא הכתובות באינטרנט, שכן שימוש ורישום כתובת הזזה לסימן מסחר של אחר נכנס בגדר תחרות בלתי הוגנת ואף פירסום כוזב⁴⁰.

הפסיקה האמריקאית אימצה בדרך כלל את מבחן הסבירות לבלבול בקרב הציבור "likelihood" of "confusion", בכדי לקבוע האם היתה הפרה של סימן מסחר או האם התקיימה תחרות בלתי הוגנת. מכאן ניתן אולי להסיק, שגם במקרה של שימוש בכתובות אינטרנט, אם חקירה עובדתית בקרב ציבור הקונים יגלה כי מבחינה סובייקטיבית ישנה סבירות כי הקונים עלולים להתבלבל (לגבי זיהוי מקור המוצר), אזי הנטייה תהייה לראות את המצב כהפרה של סימן המסחר או תחרות בלתי הוגנת⁴¹.

לאחרונה, הוגשו שתי תביעות העשויות להוות תקדימים חשובים בתחום הנדון. הראשונה היא Media Active .v. Inc Actmedia. בפרשה זו התובעת, שהינה חברה מסחרית ידועה, ניסתה לרשום את שמה המסחרי בפברואר 1996 ככתובת באינטרנט "actmedia.com", אך גילתה שכתובת זו נרשמה כבר על ידי הנתבעת. התובעת הגישה תביעה בגין שימוש כוזב בסימנה המסחרי וביקשה שהנתבעת תעביר לה את הכתובת. בית המשפט קבע כי הנתבעת עשתה שימוש לא הוגן בסימן המסחרי של התובעת, הפרה את החוק למניעת דילול סימני מסחר של מדינת אילינוי וכי קיימת סבירות גבוהה לבלבול בקרב הלקוחות שיזהו את הנתבעת יחד עם התובעת. בית המשפט הוציא צו מניעה קבוע המורה לנתבעת להפסיק את הפרת סימנה המסחרי של התובעת ולמסור את הכתובת הנדונה מיידית לתובעת. למעשה, בפסק דין זה היתה התייחסות מפורשת לכך, ששימוש ורישום כתובת באינטרנט, המכילה סימן מסחר של גוף מסוים, על ידי גוף אחר, שאין לו אישור שימוש בסימן מסחר זה, מהווה הפרה של חוקי סימני המסחר.

תביעה נוספת, המתבררת בימים אלה, הינה בעניין Inc News Total .v. Company Post 43Washington. "טוטל ניוז" היא חברה המפעילה אתר הכולל קישורים לאתרים של רשתות טלוויזיה, עיתונים וספקי מידע תקשורת אחר. בפברואר 1997 הגישו ענקי תקשורת אמריקאיים, כגון: "ווישינגטון פוסט", "טיים", "סי אן אן" ועוד, תביעה לקבלת צווי מניעה כנגד "טוטל ניוז", ופיצויים בגין רווחים של "טוטל ניוז" כתוצאה מהעוולות המיוחסות לה. התובעות טוענות כי האתר של הנתבעת הינו טפילי, המשתמש בידיעות וחומר מערכתי של התובעות ומפרסם אותם מחדש על מנת למשוך אליו משתמשים ומפרסמים. התובעות

טוענות כי יש בפעילות זו של הנתבעת הפרה ודילול של סימניהן המסחריים (המפורסמים) של התובעות, שכן ציבור המשתמשים באינטרנט עלול לסבור בטעות שיש קשר בין התובעות ל"טוטל ניוז". יש לציין, כי השלכות תביעה זו ופסק הדין שיינתן בעניין זה, על האינטרנט, עשויות להיות מרחיקות לכת עד כדי כך שתהיה זו תחילת סופם של מנועי החיפוש באינטרנט 44, שכל תכליתם היא קישורם לאתרים אחרים 45.

Ad Hoc Committeel AHC-International

צעד פעיל נוסף בניסיון לפתור את הבעיות הכרוכות ברישום כתובות באינטרנט היה הקמת ועידה בינלאומית בשם (IAHC) Ad International Committee 46Hoc ועידה זו, שהיתה מורכבת מקבוצה של מומחים שונים, התכנסה בפברואר 1997, בז'נבה, במטרה לקבוע מדיניות ונהלים הקשורים לניהול, יישום, תפעול ורישום ה-LEVEL TOP generic gTLD (DOMAIN), דהיינו TLD שהם נחלת הכלל, וה-SLD. ב-1 למאי 1997, נחתם מזכר הבנות-"gTLD-MOU" (להלן: "מזכר ההבנות")

על ידי כ-80 ארגונים שונים מכל רחבי העולם. בין ההמלצות שאומצו במזכר ההבנות אלה הן הרלבנטיות לענייננו 47 (1) TLD שייחשבו כנחלת הכלל (gTLD) הם ".net.", ".org.", ".com." בלבד; ו-"edu." ו-"gov." לא ייחשבו יותר כ-gTLD. (2) בנוסף ל-".net.", ".org.", ".com." יוקמו gTLD חדשים שכל אחד מהם יהיה בן 3-5 אותיות - ".firm." לחברות גדולות, ".store." לארגונים המוכרים סחורה, ".web." לארגונים העוסקים באתרי אינטרנט, ".arts." לאתרי תרבות, ".rec." לאתרי בידור ופנאי, ".nom." לאינדיבידואלים, ו-"info." לגופים המספקים שירותי מידע 48

(3) בחירת רשמים חדשים לרישום ה-Names Domain, אשר עליהם יפקח גוף בשם Core.49

(4) בקשה לרישום כתובת באינטרנט, תלווה בהצהרה לגבי כוונות השימוש ולגבי האינטרס של המבקש בכתובת הספציפית (כגון בעלות על סימן מסחר). כמו כן הבקשה תכלול הסכמה לסמכות שיפוטית במקרה של תביעה כנגד מבקש הרישום בגין הפרה של סימן מסחר והסכמה להליכי פישור ובוררות on line, אשר תתקיים תחת המרכז לפישור ובוררות של ((Organization Property Intellectual World WIPO בז'נבה.

(5) כל רישום ושימוש ב-SLD אשר דומה או זהה לסדרה של אותיות, שיש לגביה זכויות קניין רוחני, או שהיא ידועה בקנה מידה בינלאומי, ינתן רק למי שיוכיח שיש לו זכויות לגבי SLD כזה, או שקיבל אישור ממי שיש לו זכויות כאלה. יוקם גוף בשם ACP50, שתפקידו יהיה ליישם מדיניות זו ולדון בסכסוכים שיווצרו על רקע זה.

(6) כל בקשה לרישום SLD תפורסם ברבים, והרישום יעוכב ויוקפא למשך 60 יום מיום הפרסום ועד יום הרישום בפועל; זאת על מנת לתת לצד אחר הטוען כי יש לו זכות מסוימת על SLD זה, מספיק זמן להתנגד לרישום כזה ובכך לעודד פתרון של סכסוכים טרום משפטיים ולצמצם את מעורבות הרשמים בסכסוכים משפטיים. נקבע כי הקפאת הרישום ל-60 יום תהיה התנדבותית בלבד ותהיה בידי מבקש הרישום או בידי הרשם 51.

(7) ה-TLD הוא נכס ציבורי בינלאומי, השייך לנחלת הכלל, לכן כל החלטה ופעולה לגבי TLD תפורסם ברבים אם באתר באינטרנט או בדרך

אחרת. בין השאר יפורסמו גם בקשות רישום, סכסוכים וכו'.
(8) יוקם שרת מנחה, ידידותי למשתמש, שיקל על כל משתמש למצוא את הגורם שהוא מחפש, המזוהה עם סימן המסחר. מומלץ כי שרת כזה ישמש כמדריך של סימני מסחר, וכן מומלץ להוסיף את הלוגו של סימן המסחר למדריך על מנת שיהיה קל יותר למצוא את נשוא החיפוש⁵².
כל עוד צורת הרישום הנוכחית של ה-gTLD נמשכת, מזכר ההבנות לא יחול על רישום כזה. כמו כן, משרד רישום כתובות האינטרנט לא ייחשב כמשרד רישום לפי מזכר הבנות זה עד שלא יחתום על המזכר⁵³.
גופים רבים עדיין לא חתמו על מזכר ההבנות ואין עדיין ייצוג רחב ומגוון דיו מבחינה לאומית ותרבותית ב-IANC. עם זאת, נראה כי המערכת החדשה, המומלצת על ידי IANC, לניהול ורישום כתובות אינטרנט, היא מערכת טובה, האמורה לפתור את רוב רובן של הבעיות המשפטיות והאחרות הקיימות היום בהקשר של כתובות אינטרנט. אין ספק, כי לתוכנית זו תהיה השפעה רבה על עולם האינטרנט ואולי אף על המשפט הבינלאומי בכלל. אך, עד כמה תוכנית זו תוכיח עצמה בפתרון ההתנגשות שבין כתובות אינטרנט וסימני מסחר - ימים יגידו.

המשך...

V. פתרון הסיכסוכים המשפטיים הנובעים מ"חטיפת" סימני מסחר ורישומם ככתובות באינטרנט

עד היום רוב הסכסוכים, הידועים לנו, סביב השימוש בכתובות אינטרנט, נפתרו מחוץ לכותלי בית המשפט, בין אם בבורריות ובין אם על ידי הגעה להסדר בין הצדדים בכוחות עצמם. הפתרון הנפוץ ביותר הינו המחאה חוזית של כתובת האינטרנט מבעל רישום הכתובת לחברה אחרת בעד תמורה כספית.
באופן כללי, ניתן לומר כי אחת הבעיות המרכזיות של המערכת המשפטית בהתמודדות עם סיכסוכים הקשורים ל-Names Domain וסימני מסחר, היא העובדה שהתפתחות החוק והמשפט מפגרת אחרי ההתפתחות המהירה של הטכנולוגיה. עדיין אין מספיק ידע ומומחיות בקרב המשפטנים בתחום המחשבים, כך שלרוב הפסיקות המתקבלות בבתי המשפט אינן עקביות וקיים מחסור בחוקים עדכניים ומתאימים לפתרון הבעיות המשפטיות החדשות שנוצרו בעקבות התפתחות הטכנולוגיה. כך, למשל, עדיין לא ברור מהו המעמד המשפטי של כתובות אינטרנט ביחס לסימני מסחר. יש הטוענים כי בהקשר של סימני מסחר צריך להתייחס אל Names Domain כאל מספרי טלפון²⁶, אשר לרוב אינם נחשבים כסימני מסחר²⁷. אולם יש הטוענים כי לא ניתן לעשות אנלוגיה טכנית בין מערכת הכתובות באינטרנט ובין מערכת רישום מספרי טלפון, שכן, שתי המערכות עובדות בצורה שונה זו מזו. מחלוקת זו באה לידי ביטוי בשני פסקי דין הפוכים שניתנו בשני מקרים בהם היו נסיבות דומות. מדובר בפסק דין בעניין v. Curry 28MTV ובפסק דין בעניין Harrods²⁹ בשני מקרים אלה השתמש עובד לשעבר של החברה התובעת בשם המסחרי שלה ככתובת שלו באינטרנט. במקרה של MTV דן השופט בהבדלים בין טבען של כתובות באינטרנט לבין מספרי טלפון: מספרי טלפון לא ניתן לנחש אלא ניתן למוצאם במדריכי טלפונים ואילו עבור כתובות באינטרנט אין מדריך כולל ומקיף, אך ניתן לנחש במקרים רבים די בקלות. לעומת זאת, במקרה של Harrods, נאמר כי כתובת אלקטרונית זהה במהותה למספר טלפון אליו מחייגים ומשום כך אין בה הפרה של סימן מסחר. ניתן לראות במדיניות החדשה של NSI, אשר נדונה לעיל, נסיון

לפתור סיכסוכים הנוגעים לכתובות אינטרנט וסימני מסחר. אך, כפי שראינו, מדיניות זו נועדה בעיקר לפטור את NSI מאחריות ולא דווקא להביא לפתרון מסויים עבור בעלי סימני מסחר, אשר נפגעים מכתובות באינטרנט.

צעד חקיקתי משמעותי, שנעשה בארה"ב, במטרה לסייע בפתרון הסכסוכים בנושא סימני מסחר ולמנוע שימוש לרעה באפשרות רישום כתובות באינטרנט הוא החוק הפדרלי האוסר על "דילול" סימני מסחר, The 30 Federal Trademark Dilution Act חוק זה, שנכנס לתוקף ב-16 לינואר, 1996, מהווה חידוש חשוב בתחום זה, ואוסר על שימוש מסחרי בסימני מסחר "מפורסמים", באופן ה"מדלל" את האופי המבחין של אותו סימן. בכך עשוי חוק זה לסייע בידי בעלי סימני מסחר למנוע שימוש של אחרים בסימניהם בתור שמות של כתובות באינטרנט³¹. בתביעה לפי חוק זה, בשונה מתביעה על הפרת סימן מסחר, אין צורך להוכיח אפשרות להטעייה, בלבול או מרמה, או שקיימת תחרות ישירה או עקיפה בין הבעלים המקוריים של הסימן המסחרי לבין המשתמש בו שלא כחוק, ואף אין הכרח שהסימן המסחרי יהיה רשום. כל שעל בעל סימן המסחר להוכיח הוא שצד אחר משתמש בסימן מסחרי "מפורסם", באופן ה"מדלל" את אופיו המבחין של הסימן.

יש לציין כי חוק זה, המהווה סטייה מעוררת מחלוקת מדיני סימני מסחר המסורתיים, עדיין לא עמד מספיק במבחן המציאות ועדיין לא נקבע בבירור על ידי בתי המשפט האמריקאיים כיצד יש לפרש את המונחים "דילול" ו"סימן מסחר מפורסם". החוק קובע קווים כלליים לבחינת מונחים אלה אך משאיר מקום רב לשיקול דעת השופטים. באופן כללי, היותו של סימן "מפורסם" או לא, ייבחן לפי חוק זה, על ידי בתי המשפט לפי הקריטריונים הבאים: (והרשימה אינה סגורה) 1. רמת הייחודיות ה"טבעית" או הנרכשת של הסימן; 2. משך והיקף השימוש בסימן; 3. משך והיקף הפירסום של הסימן; 4. האזור הגיאוגרפי בו נעשה שימוש בסימן; 5. צינורות המסחר במוצרים ו/או בשירותים אותם מייצג הסימן; 6. המוניטין של הסימן באזורי המסחר, הן של בעל הסימן והן של המשתמש הלא חוקי; 7. אופי והיקף השימוש בסימנים דומים על ידי צדדים שלישיים; 8. רישום הסימן במרשם הפדרלי.

עוד לפי חוק זה, קיומו של "דילול" סימן מסחר ייקבע על ידי בתי המשפט אם יוכח אחד משני אלה: 1. שימוש בסימן מפורסם לגבי מוצר אחר, שאינו קשור לסימן המקורי, כך שהצרכנים משייכים סימן זה למספר מוצרים שונים והאופי המבחין של הסימן פחת. 2. שימוש בסימן לגבי מוצרים פחות איכותיים או פחות מוסריים ועל ידי כך יצירת גישה שלילית אל מוצריו או אל שירותיו של בעל הסימן המקורי.

חוק זה קובע, כי אם ימצא ביהמ"ש שאכן מדובר ב"דילול" סימן מסחרי "מפורסם", הוא יוציא צו מניעה כנגד המשתמש ה"מדלל", ללא צורך בהוכחת כוונה לדלל את הסימן המסחרי. אך אם תוכח כוונה כזו, יזכה בעל הסימן המקורי, בנוסף לצו המניעה, גם בפיצויים על הנזק שנגרם לו, ברווחים של המשתמש כתוצאה מהשימוש הלא חוקי, הוצאות המשפט ושכר טירחת עו"ד.

אחד המקרים הבולטים בו נעשה שימוש בחוק החדש, היה כחודשיים בלבד לאחר היכנסו של החוק לתוקף, בעניין Hasbro, 32 Inc, Hasbro, v. Entertainment

חברה גדולה לייצור צעצועים, תבעה את Entertainment Group על כך

שהשתמשה בשם של אחד מהמשחקים הידועים של "Candyland" - Hasbro בתור הכתובת של אתר פורנוגרפי באינטרנט. Hasbro, אשר ביססה תביעתה על החוק האמריקאי נגד דילול סימני מסחר, טענה כי השימוש בשם "Candyland.com" ככתובת לאתר "למבוגרים" משפיע על השימוש של Hasbro בסימן המסחרי שלה, כיוון ששימוש זה גורם להטעיית צרכנים העלולים לקשר את האתר הפורנוגרפי עם המשחק לילדים, ולפיכך גורם לנזק בלתי הפיך לחברת Hasbro. ביהמ"ש הוציא צו מניעה זמני כנגד Group Entertainment, והורה לרוקן את האתר הפורנוגרפי שלה מתוכנו.

נסיון נוסף לפתרון חלק מהבעייתיות שבכתובות אינטרנט נעשה בועדה של INTA33. ועדה זו הוקמה במטרה לבחון את סוגיית הסימנים המסחריים באינטרנט ולייע במתן פתרונות למחלוקות המתעוררות סביב נושא זה. אחת ההצעות של ועדה זו היתה לגבות דמי תחזוקה שנתיים לשימור האתר והכתובת, בתקווה שדמי תחזוקה אלה יגרמו לאנשים לחשוב פעמיים לפני שהם רושמים כתובת באינטרנט ובכך יפחת מספר הכתובות וכן גם מספר "חטיפות" סימני המסחר. NSI אימצה הצעה זו ובספטמבר 1995 הכריזה על גביית דמי רישום של כתובות באינטרנט ודמי תחזוקה שנתיים. מדיניות זו אמנם גרמה להאטה ברישום כתובות, אך זאת רק לזמן קצר. כיום, למרות העלות, ממשיך הביקוש לכתובות באינטרנט לגדול בקצב מהיר.

בתי המשפט בארה"ב נתנו פרשנות רחבה לחוקי סימני המסחר, במסגרתה ניתנה הגנה רחבה מאוד לסימני המסחר. ניתנה הגנה לתמונות, צורות שונות, סוליות נעליים, ואפילו ניתנה הגנה לצבע³⁴.

לאחרונה, חברה לייצור אופנועים - הארלי-דווידסון, הגישה בקשה לרישום סימן מסחר הצליל של רעש המנוע של האופנועים שהיא מייצרת³⁵. אגב, זהו לא מצב תקדימי, שכן קולות כסימני מסחר כבר קיימים, אפילו שאגה ניתן לרשום כסימן מסחר, למשל, קולות השאגה של האריה המופיע בפתח כל סרט של חברת MGM רשומים כסימן מסחר³⁶. ישנם בארה"ב חוקים נוספים, בנוסף לחוקי סימני המסחר, אשר בעזרתם אולי ניתן לפתור מחלוקות סביב כתובות באינטרנט בהקשר של סימני מסחר. דוגמא לחוק כזה הן התקנות האמריקאיות למניעת תחרות בלתי הוגנת של ה-FTC (Commission Trade Federal). לפי תקנות אלה, יכולה ה-FTC, באמצעות צו מניעה, לעצור צורות לא הוגנות של תחרות:

"Unfair methods of competition in or affecting commerce or unfair and deceptive acts or practices in or affecting commerce are hereby declared unlawful"³⁷

כמו כן, אוסרות תקנות אלה על פרסום מטעה/כוזב בכל צורה שהיא³⁸. בנובמבר 1995 ניתנה לראשונה החלטה שהשתמשה בתקנות אלה כדי לקבוע שהיה פרסום כוזב באינטרנט³⁹. נראה כי ניתן להשתמש בתקנות אלה גם בפיקוח על נושא הכתובות באינטרנט, שכן שימוש ורישום כתובת הזזה לסימן מסחר של אחר נכנס בגדר תחרות בלתי הוגנת ואף פירסום כוזב⁴⁰.

הפסיקה האמריקאית אימצה בדרך כלל את מבחן הסבירות לבלבול בקרב הציבור "likelihood" of "confusion", בכדי לקבוע האם היתה הפרה של סימן מסחר או האם התקיימה תחרות בלתי הוגנת. מכאן ניתן אולי להסיק, שגם במקרה של שימוש בכתובות אינטרנט, אם חקירה עובדתית בקרב ציבור הקונים יגלה כי מבחינה סובייקטיבית ישנה סבירות כי הקונים עלולים להתבלבל (לגבי זיהוי מקור המוצר), אזי הנטייה תהייה לראות את המצב כהפרה של סימן המסחר או תחרות בלתי

הוגנת⁴¹.

לאחרונה, הוגשו שתי תביעות העשויות להוות תקדימים חשובים בתחום הנדון. הראשונה היא Media Active .v .Inc Actmedia. בפרשה זו התובעת, שהינה חברה מסחרית ידועה, ניסתה לרשום את שמה המסחרי בפברואר 1996 ככתובת באינטרנט "actmedia.com", אך גילתה שכתובת זו נרשמה כבר על ידי הנתבעת. התובעת הגישה תביעה בגין שימוש כוזב בסימנה המסחרי וביקשה שהנתבעת תעביר לה את הכתובת. בית המשפט קבע כי הנתבעת עשתה שימוש לא הוגן בסימן המסחרי של התובעת, הפרה את החוק למניעת דילול סימני מסחר של מדינת אילינוי וכי קיימת סבירות גבוהה לבלבול בקרב הלקוחות שיזהו את הנתבעת יחד עם התובעת. בית המשפט הוציא צו מניעה קבוע המורה לנתבעת להפסיק את הפרת סימנה המסחרי של התובעת ולמסור את הכתובת הנדונה מיידית לתובעת. למעשה, בפסק דין זה היתה התייחסות מפורשת לכך, ששימוש ורישום כתובת באינטרנט, המכילה סימן מסחר של גוף מסויים, על ידי גוף אחר, שאין לו אישור שימוש בסימן מסחר זה, מהווה הפרה של חוקי סימני המסחר.

תביעה נוספת, המתבררת בימים אלה, הינה בעניין Inc News Total .v Company Post 43Washington. "טוטל ניוז" היא חברה המפעילה אתר הכולל קישורים לאתרים של רשתות טלוויזיה, עיתונים וספקי מידע תקשורת אחר. בפברואר 1997 הגישו ענקי תקשורת אמריקאיים, כגון: "ווישינגטון פוסט", "טיים", "סי אן אן" ועוד, תביעה לקבלת צווי מניעה כנגד "טוטל ניוז", ופיצויים בגין רווחים של "טוטל ניוז" כתוצאה מהעוולות המיוחסות לה. התובעות טוענות כי האתר של הנתבעת הינו טפילי, המשתמש בידיעות וחומר מערכתי של התובעות ומפרסם אותם מחדש על מנת למשוך אליו משתמשים ומפרסמים. התובעות טוענות כי יש בפעילות זו של הנתבעת הפרה ודילול של סימניהן המסחריים (המפורסמים) של התובעות, שכן ציבור המשתמשים באינטרנט עלול לסבור בטעות שיש קשר בין התובעות ל"טוטל ניוז". יש לציין, כי השלכות תביעה זו ופסק הדין שיינתן בעניין זה, על האינטרנט, עשויות להיות מרחיקות לכת עד כדי כך שתהיה זו תחילת סופם של מנועי החיפוש באינטרנט⁴⁴, שכל תכליתם היא קישורם לאתרים אחרים⁴⁵.

Ad Hoc Committeel AHC-International

צעד פעיל נוסף בנוסיון לפתור את הבעיות הכרוכות ברישום כתובות באינטרנט היה הקמת ועידה בינלאומית בשם (IAHC) Ad International Committee 46Hoc ועידה זו, שהיתה מורכבת מקבוצה של מומחים שונים, התכנסה בפברואר 1997, בז'נבה, במטרה לקבוע מדיניות ונהלים הקשורים לניהול, יישום, תפעול ורישום ה-gTLD (LEVEL TOP generic DOMAIN), דהיינו TLD שהם נחלת הכלל, וה-SLD. ב-1 למאי 1997, נחתם מזכר הבנות-"gTLD-MOU" (להלן: "מזכר ההבנות") על ידי כ-80 ארגונים שונים מכל רחבי העולם. בין ההמלצות שאומצו במזכר ההבנות אלה הן הרלבנטיות לענייננו⁴⁷ 1) TLD שייחשבו כנחלת הכלל (gTLD) הם ".com", ".org", ".net", בלבד; ".edu" ו-"gov". לא ייחשבו יותר כ-gTLD 2) בנוסף ל-".net", ".org", ".com" יוקמו gTLD חדשים שכל אחד מהם יהיה בן 3-5 אותיות - ".firm", "לחברות גדולות", ".store". לארגונים המוכרים סחורה, ".web". לארגונים העוסקים באתרי אינטרנט, ".arts". לאתרי תרבות, ".rec". לאתרי בידור

- ופנאי, "nom". לאינדיבידואלים, ו-"info". לגופים המספקים שירותי מידע⁴⁸
- (3) בחירת רשמים חדשים לרישום ה-Names Domain, אשר עליהם יפקח גוף בשם Core.49
- (4) בקשה לרישום כתובת באינטרנט, תלווה בהצהרה לגבי כוונות השימוש ולגבי האינטרס של המבקש בכתובת הספציפית (כגון בעלות על סימן מסחר). כמו כן הבקשה תכלול הסכמה לסמכות שיפוטית במקרה של תביעה כנגד מבקש הרישום בגין הפרה של סימן מסחר והסכמה להליכי פישור ובוררות line on , אשר תתקיים תחת המרכז לפישור ובוררות של (Organization Property Intellectual World) WIPO בז'נבה.
- (5) כל רישום ושימוש ב-SLD אשר דומה או זהה לסדרה של אותיות, שיש לגביה זכויות קניין רוחני, או שהיא ידועה בקנה מידה בינלאומי, ינתן רק למי שיוכיח שיש לו זכויות לגבי SLD כזה, או שקיבל אישור ממי שיש לו זכויות כאלה. יוקם גוף בשם ACP50, שתפקידו יהיה ליישם מדיניות זו ולדון בסכסוכים שיווצרו על רקע זה.
- (6) כל בקשה לרישום SLD תפורסם ברבים, והרישום יעוכב ויוקפא למשך 60 יום מיום הפרסום ועד יום הרישום בפועל; זאת על מנת לתת לצד אחר הטוען כי יש לו זכות מסוימת על SLD זה, מספיק זמן להתנגד לרישום כזה ובכך לעודד פתרון של סכסוכים טרום משפטיים ולצמצם את מעורבות הרשמים בסכסוכים משפטיים. נקבע כי הקפאת הרישום ל- 60 יום תהיה התנדבותית בלבד ותהיה בידי מבקש הרישום או בידי הרשם⁵¹.
- (7) ה-TLD הוא נכס ציבורי בינלאומי, השייך לנחלת הכלל, לכן כל החלטה ופעולה לגבי TLD תפורסם ברבים אם באתר באינטרנט או בדרך אחרת. בין השאר יפורסמו גם בקשות רישום, סכסוכים וכו'.
- (8) יוקם שרת מנחה, ידידותי למשתמש, שיקל על כל משתמש למצוא את הגורם שהוא מחפש, המזוהה עם סימן המסחר. מומלץ כי שרת כזה ישמש כמדריך של סימני מסחר, וכן מומלץ להוסיף את הלוגו של סימן המסחר למדריך על מנת שיהיה קל יותר למצוא את נשוא החיפוש⁵². כל עוד צורת הרישום הנוכחית של ה-gTLD נמשכת, מזכר ההבנות לא יחול על רישום כזה. כמו כן, משרד רישום כתובות האינטרנט לא ייחשב כמשרד רישום לפי מזכר הבנות זה עד שלא יחתום על המזכר⁵³. גופים רבים עדיין לא חתמו על מזכר ההבנות ואין עדיין ייצוג רחב ומגוון דיו מבחינה לאומית ותרבותית ב-IAHC. עם זאת, נראה כי המערכת החדשה, המומלצת על ידי IAHC, לניהול ורישום כתובות אינטרנט, היא מערכת טובה, האמורה לפתור את רוב רובן של הבעיות המשפטיות והאחרות הקיימות היום בהקשר של כתובות אינטרנט. אין ספק, כי לתוכנית זו תהיה השפעה רבה על עולם האינטרנט ואולי אף על המשפט הבינלאומי בכלל. אך, עד כמה תוכנית זו תוכיח עצמה בפתרון ההתנגשות שבין כתובות אינטרנט וסימני מסחר - ימים יגידו.
- המשך...
- הערות
18. Knowledge Inc. v. David I. Boone & Co. et al. 7195 94c actions Civil בעניין פרשה זו ראה אצל: נ' אסיא דיני מחשבים - הלכה למעשה (מהדורה שניה, 1996 כרך ב) הוצאת נ.ד.י.ר. מחשבים בע"מ, עמ' 22.
19. Association Trademark International בועדה שהתכנסה ב-1995

כדי לדון בבעיות הנוצרות על רקע רישום הכתובות באינטרנט, המליצה INTA להתייחס לכתובת באינטרנט כאל סימן מסחרי, כך שהשימוש בה, הפוגע בסימן מסחרי אחר ייחשב כהפרתו.

20. NSI מוציאה מדי פעם מסמכים חדשים, המכריזים על עדכונים במדיניות שלה. מסמכי מדיניות אלה ניתן למצוא באינטרנט, בכתובת: <ftp://rs.internic.net/policy/internic.domain.policy>

K. Wisher "More Protection for Adresses on the Internet Official Registry Seeks to Avoid Involvement in Trademark Fights, Wash Post)1995(.
.21

M. D. Scott, "The battle for Domain Names: Applying Trademark Law in Cyberspace," Cyberspace lawyer Vol.1 no.1)1996(
.22

URL: <http://www.domains.org/>
או URL: <http://www.patents.com/nsi.sht> .23

ח' רביה "למי שייך השם המסחרי" גלובס 23.1.97.

24.

צ' דקל "כתובות באינטרנט: יש כבר פרנסה לעורכי דין" גלובס 18.2.97

25.

URL: <http://www.urich.edu/jolt/v1i1/burk.html>

.26

T. A. Swiff "comment, telephone numbers that spell generic terms: a protectable trademark an invitation to monopolize a market?" 28 U.S.F.L. Rev. 1079)1994(.

.27

MTV Network v. Curry, 867 F. Supp. 202, an n.2)S.D.N.Y. 1994(

.28

דיון בעניין זה ראה אצל צ' דקל, לעיל ה"ש 25.

29.

Federal Trademark Dilution Act of 1995, Pub.L. No. 104-98, 109 Stat. 985
M. Scott, "New Federal Trademark Dilution Law Used In Battle for Domain Names" Cyberspace Lawyer Vol.1, no.2, p.17
(C96-0130)W.D.Wash. 1996(

M. Scott, "New Federal Trademark Dilution Law Used In Battle for Domain Names"
Cyberspace Lawyer, Vol.1, no.2, p.17
(C96-0130)W.D.Wash. 1996

ראה לעיל הערה 19

QUALITEX CO. V. JACOBSON PRODS. 115 s.ct. 1300)1994(

T. Taylor, "Buckley the Bike that Roared: Can Harley's Sound be a Trademark?"
 Usa Today)Jan.8 1996(
 A. D. Wiled, "Harley Hopus to Add Ho'gs Roar to its Menagerie of Trademark"
 Wall St.J)June 23 1995(QUALITEX CO. V. JACOBSON PRODS. 115 s.ct.
 1300)1994(
 QUALITEX CO. V. JACOBSON PRODS. 115 s.ct. 1300)1994(
 T. Taylor, "Buckley the Bike that Roared: Can Harley's Sound be a Trademark?"
 Usa Today)Jan.8 1996(
 A. D. Wiled, "Harley Hopus to Add Ho'gs Roar to its Menagerie of Trademark"
 Wall St.J)June 23 1995(
 15 U.S.C. s 45)a()1()1994(
 15 U.S.C. s 52)1994(
 URL: <http://www.webcom.com/lewrose/article/nad.html>
 K. S. Dueker, "Trademark Law Lost in Cyberspace: Trademark Protection for Internet Addresses"
 9 Harv. J. L. & Tech. 483)1996(
 Fuji Photo Film Co.v. Shinohara Shoji Kabushiki Kasisha, 754 f. 2d, 591)1985(
 URL: http://www.loundy.com/E-LAW_Links.html
 URL: <http://www.ljx.com/internet/complain.html>
 מנועי חיפוש כגון Yahoo, Altavista וכו'.
 "The רביה" News Total .v Company Post Washington
 גלובס 11.4.97.
 הרחבה בנושא הצעות אירגון IHAC ראה בכתבה מאת ד' גורדון,
 "מחוללים שמות באינטרנט", במוסף מעריב - עסקים @ מחשבים,
 מיום 97 - עמ' 5
 /URL: <http://www.iahc.org>
 אתר כללי של IAHC העוסק בכל העניינים הקשורים אליו, כולל מסמכים רלוונטיים.
 על ידי יצירת gTLD אלטרנטיביים עשויות כל הבעיות שדנו בהם עד כה להיפתר. יתרה מכך, דבר זה יתרום להתגברות התחרות החופשית ומניעת מונופוליה. מצד שני, יתכן שיצירת gTLD חדשים רק תחריף את הבעיה הקיימת של חטיפת השמות ורישומם ככתובות, כיוון שרבים ינסו לנצל את העובדה שיש gTLD חדשים ותהיה חטיפה של סימני מסחר תחת ה-gTLD החדשים, השימוש הלא הוגן והמסחר בכתובות יגבר, ובעצם בעיית הסחטנות רק תחמיר. עם זאת יש לזכור שבעיות אלה נוצרו בעיקר עקב המונופול של משרד רישום אחד ה-NSI והמדיניות שלו, כל זאת כפי שנראה בהמשך הולך להשתנות ורישום NAMES DOMAIN לא יהיה כפי שהוא מבוצע היום.
 Registrars Off Council - לפי המלצות הוועדה, גוף זה יספק שרותים שונים לרשמים, יתאם ביניהם וינהל מאגר מידע של Names Domain, אשר יהיה משותף לכל הרשמים. Core תפעל תחת מזכר הבנות עליו יחתמו כל הרשמים שיבחרו ויהיו מחויבים לפעול על פיו.
 עקרונות מזכר זה יהיו שהרישום והשימוש של ה-SLD יהיו תחת שימוש הוגן ועל בסיס "ראשון בזמן-ראשון בזכות".
 Administrative Domain Name Challenge Panels
 הסיבות לכך שנקבע כי נושא הקפאת הרישום יהיה התנדבותי הם החשש מפני חיזוק זכותם של בעלי ה-SLD לעומת החלשת זכותם של בעלי

הסימן המסחרי בסימנם.

שכן, עצם העובדה שנותנים שהות של 60 יום לבעל סימן המסחר להגיב, יוצרת מעין הגנה טובה יותר למי שהגיש בקשה לרישום ורשם את ה-SLD, וזאת באם בעל סימן המסחר לא התנגד תוך 60 יום אלא לאחר מכן. עולה השאלה האם בעל הסימן המסחרי שהתנגד לאחר 60 יום מושתק מלהתנגד או מנוע מלהגיב, האם שתיקתו במשך 60 הימים תחשב כמעין הסכמה מצידו שהמבקש ירשום את ה-SLD? אם כן, יתכן שיש פה סכנה לדילול יחודיות הסימן וזה אף עלול להחשב כמעין ראייה לנטישה של הסימן. יש לציין, כי העובדה שאין גוף בינלאומי מאורגן המטפל ברישום סימני מסחר מקשה על בעל הסימן המסחרי לאתר הפרות של סימן המסחר שלו באינטרנט, וההגבלה ל-60 יום בלבד מקשה אף יותר. ישנם הטוענים כי 60 יום היא תקופה קצרה מידי ויהיה זה נטל כבד מדי לדרוש מבעלי סימני המסחר, שכבר נקבע לא אחת כי זכותם על הסימן היא קניינית, להשקיע זמן, מאמצים וכסף בחיפוש מתמיד אחרי מי שפוגע בסימנם.

חשוב לזכור שהסכסוכים נובעים בעיקר מהעובדה שכיום הדרך הנפוצה והמקובלת למצוא חברה מסוימת באינטרנט היא בעזרת חיפוש ע"י גלישה או ע"י ניחוש הכתובת שלה. מאחר ואין מדריך כולל ומקיף שיכול לעשות את זה אחת המסקנות של ועידת IAHC היא שצריך ליצור שרת ידידותי שישימש כמדריך של שמות וסימני מסחר, בעזרתו יוכל כל משתמש למצוא את מבוקשו בקלות יחסית. הקמת מדריך כולל לסימני מסחר באינטרנט תאפשר לבעל סימן מסחר לרשום סימן מסחרי באינטרנט גם בעזרת כתובת שלא קל למחפשים לזכור. כאשר הציבור ידע שהדרך למציאת חברה מסוימת, על פי שמה או סימנה המסחרי, היא לא בעזרת גלישה או ניחוש הכתובת, אלא בעזרת השרתים המדריכים, יפסקו רוב הסכסוכים ויפתרו רוב הבעיות. החוזה של NSF (Foundation Science Natinal) עם משרד הרישום הנוכחי NSI מסתיים ב-1998 NSF הכריזה כי אין בכוונתה לחדש את החוזה עמה.

IV. אחריות ה-InterNic כלפי בעלי סימני מסחר

משרד רישום כתובות האינטרנט בארה"ב, המכונה InterNic, אינו מתערב בסכסוכים המשפטיים ואינו רואה עצמו כאחראי לבדיקת זהותם של המבקשים לרשום כתובות אינטרנט ולמניעת הפרות של סימני מסחר דרך רישום כתובות אינטרנט. בפרשת Knowledge18 תבעה חברת תוכנה ויעוץ מחשבים, בעלת סימן המסחר "knowldgment", שותפות עסקית בשם "Bobbe" בבית משפט באילינוי, על שימוש בכתובת אינטרנט "knowldgment.com". דרך האתר, השייך לכתובת זו, שיווקה הנתבעת יעוץ בנושא מחשבים. הנתבעת סירבה לבקשת התובעת להפסיק להשתמש בכתובת הזו והתנתה הסכמתה בקבלת תשלום כספי מהתובעת. התובעת תבעה גם את InterNic על כך שסירבה לבקשת התובעת להעביר את הכתובת הנ"ל על שמה בטענה שזו מפירה את הסימן המסחרי שלה. התובעת טענה כי InterNic סייעה לנתבעת בפעולותיה הבלתי חוקיות על ידי כך שהרשתה לה לרשום את הכתובת הנדונה וסירבה לרשום אותה מחדש על שם התובעת. זהו, למעשה, המקרה הראשון בו נתבע משרד הרישום בנוסף לבעל הכתובת האלקטרונית. על מנת להגן על עצמה מפני תביעות עתידיות, ובעקבות לחץ שהופעל על NSI, על ידי חברות ואירגונים שונים,

ובניהם INTA19, הכריזה NSI, בנובמבר 1995, על מדיניות חדשה לגבי רישום כתובות באינטרנט (Domain Name Dispute Policy Resolution). מדיניות זו נועדה להגן על ה-NSI מפני תביעות הולכות ומתרבות של בעלי סימני מסחר נגדה ולפטור עצמה מכל אחריות בנוגע לרישום.

כמה מעקרונות המדיניות של NSI (אשר לקוחים מהמסמך שיצא בנובמבר 1995) הינם אלה: ראשית, על מבקש הכתובת לנהוג בתום לב לגבי השם אותו הוא מבקש לרשום. שנית, אם מתעורר קונפליקט בין בעל הרישום של הכתובת לבין בעל סימן מסחרי, הדומה או זהה לכתובת (ל-SLD), על בעל הסימן המסחרי להודיע לבעל הכתובת ול-NSI, שהכתובת מפירה את סימנו המסחרי. על בעל הסימן המסחרי להציג ראיה בפני ה-NSI שהסימן המסחרי שלו תקף (עותק של תעודת רישום). NSI אז תשווה את תאריך הפעלת הכתובת באינטרנט לתאריך רישום הסימן המסחרי או תאריך תחילת השימוש בו (לפי המוקדם מבין השנים). אם התאריך של הסימן המסחרי מוקדם לתאריך הפעלת הכתובת, תבקש NSI מבעל הכתובת להראות הוכחה לבעלות על סימן מסחרי רשום, אמריקאי או אחר, הזזה לאותה כתובת. אם תוצג הוכחה כזו על ידי בעל הכתובת, הרי שאז יורשה בעל הכתובת להמשיך ולהשתמש בה, אלא אם כן יורה ביהמ"ש או פסק בורר אחרת. אם לא תוצג הוכחה כנדרש תוך 90 יום, יידרש בעל הכתובת להפסיק את השימוש בה, והכתובת תושהה עד שהסכסוך ייפתר על ידי בית משפט או על ידי בורר.

כאמור, מדיניות ה-NSI נועדה לפטור עצמה מכל אחריות בנוגע לרישום ולא בהכרח לפתור את הסכסוך עצמו המתעורר בין בעל הכתובת ובעל סימן המסחר. NSI אינה מתערבת בסכסוכים, וגם כאשר מוצגים בפניה עדויות לקיומו של סימן מסחרי הזהה לכתובת, ואשר ייפגע כתוצאה מרישום הכתובת, NSI לא תעשה יותר מאשר להשהות את השימוש בכתובת. ביטוי לגישה זו ניתן לראות בדבריו של עורך הדין של InterNic: "We want to emphasize that users don't need to have a trademark to get a domain name... the problem is that NSI doesn't have the authority or the expertise to adjudicate trademark disputes."²¹

מדיניות זו בעייתית עבור בעלי סימני מסחר אשר ניצבים מול בעלי כתובות זהות לסימניהם, שאינם מוכנים לוותר עליהם אלא לאחר הליכים משפטיים יקרים או תמורת סכום כסף נכבד ללא משפט²². יש לציין, כי למרות מדיניותה החדשה ונסיונותיה שלא להיגרר לסכסוכים משפטיים, מצאה NSI את עצמה נתבעת ישירות בכמה וכמה תביעות. כך, למשל, בפרשת Roadrunner²³ תבעה חברת מחשבים מניו-מקסיקו, הנקראת רודראנר ובעלת הכתובת "roadrunner.com", את NSI, לאחר שזו הודיעה לה כי בשל רישום סימן המסחר "Roadrunner" על שם האחים וורנר, יבוטל רישום הכתובת תוך 30 יום אם לא תספק חברת רודראנר ראיות מספיקות לזכויותיה בשם הכתובת²⁴. דוגמא נוספת הינה תביעה של יועץ מיחשוב, אשר מפעיל אתר בעל הכתובת "ty.com", לקבלת צו מניעה נגד NSI, אשר ימנע ממנה להפקיע את הכתובת או להשהותה. NSI עמדה לנקוט בצעד זה עקב הודעתה של חברה לייצור בובות כי היא הבעלים של סימן המסחר TY. בעל האתר, התובע, טען כי המדיניות החדשה של NSI פוגעת בזכותו להגן על הכתובת שלו והם גם מחייבים אותו להפקיד ערבות גבוהה כתנאי לאי השעיית הכתובת. כמו כן, טען התובע כי סימן המסחר TY מכסה אך ורק את סוג המוצר שבעלת הסימן מייצרת (בובות) ואין כל קשר בין מוצר זה לבין סוג השירות שהוא, התובע, מספק דרך האתר

שלו באינטרנט (שירותי יעוץ למיחשוב). מכאן, שאם תופקע או תושהה כתובתו, הרי שבכך תעזור NSI לחברת TY להרחיב שלא כדין את תחומי סימן המסחר שלה. תביעה זו מתבררת כעת בבית המשפט 25 V. פתרון הסיכסוכים המשפטיים הנובעים מ"חטיפת" סימני מסחר ורישומם ככתובות באינטרנט

עד היום רוב הסכסוכים, הידועים לנו, סביב השימוש בכתובות אינטרנט, נפתרו מחוץ לכותלי בית המשפט, בין אם בבוררות ובין אם על ידי הגעה להסדר בין הצדדים בכוחות עצמם. הפתרון הנפוץ ביותר הינו המחאה חוזית של כתובת האינטרנט מבעל רישום הכתובת לחברה אחרת בעד תמורה כספית.

באופן כללי, ניתן לומר כי אחת הבעיות המרכזיות של המערכת המשפטית בהתמודדות עם סיכסוכים הקשורים ל-Names Domain וסימני מסחר, היא העובדה שהתפתחות החוק והמשפט מפגרת אחרי ההתפתחות המהירה של הטכנולוגיה. עדיין אין מספיק ידע ומומחיות בקרב המשפטנים בתחום המחשבים, כך שלרוב הפסיקות המתקבלות בבתי המשפט אינן עקביות וקיים מחסור בחוקים עדכניים ומתאימים לפתרון הבעיות המשפטיות החדשות שנוצרו בעקבות התפתחות הטכנולוגיה. כך, למשל, עדיין לא ברור מהו המעמד המשפטי של כתובות אינטרנט ביחס לסימני מסחר. יש הטוענים כי בהקשר של סימני מסחר צריך להתייחס אל Names Domain כאל מספרי טלפון 26, אשר לרוב אינם נחשבים כסימני מסחר 27. אולם יש הטוענים כי לא ניתן לעשות אנלוגיה טכנית בין מערכת הכתובות באינטרנט ובין מערכת רישום מספרי טלפון, שכן, שתי המערכות עובדות בצורה שונה זו מזו. מחלוקת זו באה לידי ביטוי בשני פסקי דין הפוכים שניתנו בשני מקרים בהם היו נסיבות דומות. מדובר בפסק דין בעניין v. Curry 28MTV ובפסק דין בעניין Harrods 29 בשני מקרים אלה השתמש עובד לשעבר של החברה התובעת בשם המסחרי שלה ככתובת שלו באינטרנט. במקרה של MTV דן השופט בהבדלים בין טבען של כתובות באינטרנט לבין מספרי טלפון: מספרי טלפון לא ניתן לנחש אלא ניתן למוצאם במדריכי טלפונים ואילו עבור כתובות באינטרנט אין מדריך כולל ומקיף, אך ניתן לנחשן במקרים רבים די בקלות. לעומת זאת, במקרה של Harrods, נאמר כי כתובת אלקטרונית זהה במהותה למספר טלפון אליו מחייגים ומשום כך אין בה הפרה של סימן מסחר.

ניתן לראות במדיניות החדשה של NSI, אשר נדונה לעיל, נסיון לפתור סיכסוכים הנוגעים לכתובות אינטרנט וסימני מסחר. אך, כפי שראינו, מדיניות זו נועדה בעיקר לפטור את NSI מאחריות ולא דווקא להביא לפתרון מסויים עבור בעלי סימני מסחר, אשר נפגעים מכתובות באינטרנט.

צעד חקיקתי משמעותי, שנעשה בארה"ב, במטרה לסייע בפתרון הסכסוכים בנושא סימני מסחר ולמנוע שימוש לרעה באפשרות רישום כתובות באינטרנט הוא החוק הפדרלי האוסר על "דילול" סימני מסחר, The 30 Federal Trademark Dilution Law חוק זה, שנכנס לתוקף ב-16 לינואר, 1996, מהווה חידוש חשוב בתחום זה, ואוסר על שימוש מסחרי בסימני מסחר "מפורסמים", באופן ה"מדלל" את האופי המבחין של אותו סימן. בכך עשוי חוק זה לסייע בידי בעלי סימני מסחר למנוע שימוש של אחרים בסימניהם בתור שמות של כתובות באינטרנט 31. בתביעה לפי חוק זה, בשונה מתביעה על הפרת סימן מסחר, אין צורך להוכיח אפשרות להטעייה, בלבול או מרמה, או שקיימת תחרות ישירה או עקיפה בין הבעלים המקוריים של הסימן

המסחרי לבין המשתמש בו שלא כחוק, ואף אין הכרח שהסימן המסחרי יהיה רשום. כל שעל בעל סימן המסחר להוכיח הוא שצד אחר משתמש בסימן מסחרי "מפורסם", באופן ה"מדלל" את אופיו המבחין של הסימן.

יש לציין כי חוק זה, המהווה סטייה מעוררת מחלוקת מדיני סימני מסחר המסורתיים, עדיין לא עמד מספיק במבחן המציאות ועדיין לא נקבע בבירור על ידי בתי המשפט האמריקאיים כיצד יש לפרש את המונחים "דילול" ו"סימן מסחר מפורסם". החוק קובע קווים כלליים לבחינת מונחים אלה אך משאיר מקום רב לשיקול דעת השופטים. באופן כללי, היותו של סימן "מפורסם" או לא, ייבחן לפי חוק זה, על ידי בתי המשפט לפי הקריטריונים הבאים: (והרשימה אינה סגורה) 1. רמת הייחודיות ה"טבעית" או הנרכשת של הסימן; 2. משך והיקף השימוש בסימן; 3. משך והיקף הפירסום של הסימן; 4. האזור הגיאוגרפי בו נעשה שימוש בסימן; 5. צינורות המסחר במוצרים ו/או בשירותים אותם מייצג הסימן; 6. המוניטין של הסימן באזורי המסחר, הן של בעל הסימן והן של המשתמש הלא חוקי; 7. אופי והיקף השימוש בסימנים דומים על ידי צדדים שלישיים; 8. רישום הסימן במרשם הפדרלי.

עוד לפי חוק זה, קיומו של "דילול" סימן מסחר ייקבע על ידי בתי המשפט אם יוכח אחד משני אלה: 1. שימוש בסימן מפורסם לגבי מוצר אחר, שאינו קשור לסימן המקורי, כך שהצרכנים משייכים סימן זה למספר מוצרים שונים והאופי המבחין של הסימן פחת. 2. שימוש בסימן לגבי מוצרים פחות איכותיים או פחות מוסריים ועל ידי כך יצירת גישה שלילית אל מוצריו או אל שירותיו של בעל הסימן המקורי.

חוק זה קובע, כי אם ימצא ביהמ"ש שאכן מדובר ב"דילול" סימן מסחרי "מפורסם", הוא יוציא צו מניעה כנגד המשתמש ה"מדלל", ללא צורך בהוכחת כוונה לדלל את הסימן המסחרי. אך אם תוכח כוונה כזו, יזכה בעל הסימן המקורי, בנוסף לצו המניעה, גם בפיצויים על הנזק שנגרם לו, ברווחים של המשתמש כתוצאה מהשימוש הלא חוקי, הוצאות המשפט ושכר טירחת עו"ד.

אחד המקרים הבולטים בו נעשה שימוש בחוק החדש, היה כחודשיים בלבד לאחר היכנסו של החוק לתוקף, בעניין *Hasbro, 32 Inc, Hasbro v. Entertainment*.

חברה גדולה לייצור צעצועים, תבעה את Entertainment Group על כך שהשתמשה בשם של אחד מהמשחקים הידועים של "Candyland - Hasbro" בתור הכתובת של אתר פורנוגרפי באינטרנט. Hasbro, אשר ביססה תביעתה על החוק האמריקאי נגד דילול סימני מסחר, טענה כי השימוש בשם "Candyland.com" ככתובת לאתר "למבוגרים" משפיע על השימוש של Hasbro בסימן המסחרי שלה, כיוון ששימוש זה גורם להטעיית צרכנים העלולים לקשר את האתר הפורנוגרפי עם המשחק לילדים, ולפיכך גורם לנזק בלתי הפיך לחברת Hasbro. ביהמ"ש הוציא צו מניעה זמני כנגד Entertainment Group, והורה לרוקן את האתר הפורנוגרפי שלה מתוכנו.

נסיון נוסף לפתרון חלק מהבעייתיות שבכתובות אינטרנט נעשה בועדה של INTA33. ועדה זו הוקמה במטרה לבחון את סוגיית הסימנים המסחריים באינטרנט ולסייע במתן פתרונות למחלוקות המתעוררות סביב נושא זה. אחת ההצעות של ועדה זו היתה לגבות דמי תחזוקה שנתיים לשימור האתר והכתובת, בתקווה שדמי תחזוקה אלה יגרמו לאנשים לחשוב פעמיים לפני שהם רושמים כתובת באינטרנט ובכך יפחת

מספר הכתובות וכן גם מספר "חטיפות" סימני המסחר. NSI אימצה הצעה זו ובספטמבר 1995 הכריזה על גביית דמי רישום של כתובות באינטרנט ודמי תחזוקה שנתיים. מדיניות זו אמנם גרמה להאטה ברישום כתובות, אך זאת רק לזמן קצר. כיום, למרות העלות, ממשיך הביקוש לכתובות באינטרנט לגדול בקצב מהיר. בתי המשפט בארה"ב נתנו פרשנות רחבה לחוקי סימני המסחר, במסגרתה ניתנה הגנה רחבה מאוד לסימני המסחר. ניתנה הגנה לתמונות, צורות שונות, סוליות נעליים, ואפילו ניתנה הגנה לצבע³⁴. לאחרונה, חברה לייצור אופנועים - הארלי-דווידסון, הגישה בקשה לרישום סימן מסחר הצליל של רעש המנוע של האופנועים שהיא מייצרת³⁵. אגב, זהו לא מצב תקדימי, שכן קולות כסימני מסחר כבר קיימים, אפילו שאגה ניתן לרשום כסימן מסחר, למשל, קולות השאגה של האריה המופיע בפתח כל סרט של חברת MGM רשומים כסימן מסחר³⁶. ישנם בארה"ב חוקים נוספים, בנוסף לחוקי סימני המסחר, אשר בעזרתם אולי ניתן לפתור מחלוקות סביב כתובות באינטרנט בהקשר של סימני מסחר. דוגמא לחוק כזה הן התקנות האמריקאיות למניעת תחרות בלתי הוגנת של ה-FTC (Commission Trade Federal). לפי תקנות אלה, יכולה ה-FTC, באמצעות צו מניעה, לעצור צורות לא הוגנות של תחרות:

" Unfair methods of competition in or affecting commerce or unfair and deceptive acts of practices in or affecting commerce are hereby declared unlawful"³⁷

כמו כן, אוסרות תקנות אלה על פרסום מטעה/כוזב בכל צורה שהיא³⁸. בנובמבר 1995 ניתנה לראשונה החלטה שהשתמשה בתקנות אלה כדי לקבוע שהיה פרסום כוזב באינטרנט³⁹. נראה כי ניתן להשתמש בתקנות אלה גם בפיקוח על נושא הכתובות באינטרנט, שכן שימוש ורישום כתובות הזזה לסימן מסחר של אחר נכנס בגדר תחרות בלתי הוגנת ואף פירסום כוזב⁴⁰. הפסיקה האמריקאית אימצה בדרך כלל את מבחן הסבירות לבלבול בקרב הציבור "likelihood of confusion", בכדי לקבוע האם היתה הפרה של סימן מסחר או האם התקיימה תחרות בלתי הוגנת. מכאן ניתן אולי להסיק, שגם במקרה של שימוש בכתובות אינטרנט, אם חקירה עובדתית בקרב ציבור הקונים יגלה כי מבחינה סובייקטיבית ישנה סבירות כי הקונים עלולים להתבלבל (לגבי זיהוי מקור המוצר), אזי הנטייה תהייה לראות את המצב כהפרה של סימן המסחר או תחרות בלתי הוגנת⁴¹.

לאחרונה, הוגשו שתי תביעות העשויות להוות תקדימים חשובים בתחום הנדון. הראשונה היא Media Active .v. Inc Actmedia. בפרשה זו התובעת, שהינה חברה מסחרית ידועה, ניסתה לרשום את שמה המסחרי בפברואר 1996 ככתובת באינטרנט "actmedia.com", אך גילתה שכתובת זו נרשמה כבר על ידי הנתבעת. התובעת הגישה תביעה בגין שימוש כוזב בסימנה המסחרי וביקשה שהנתבעת תעביר לה את הכתובת. בית המשפט קבע כי הנתבעת עשתה שימוש לא הוגן בסימן המסחרי של התובעת, הפרה את החוק למניעת דילול סימני מסחר של מדינת אילינוי וכי קיימת סבירות גבוהה לבלבול בקרב הלקוחות שיזהו את הנתבעת יחד עם התובעת. בית המשפט הוציא צו מניעה קבוע המורה לנתבעת להפסיק את הפרת סימנה המסחרי של התובעת ולמסור את הכתובת הנדונה מיידית לתובעת. למעשה, בפסק דין זה היתה התייחסות מפורשת לכך, ששימוש ורישום כתובת באינטרנט, המכילה סימן מסחר של גוף מסוים, על ידי גוף אחר,

שאינן לו אישור שימוש בסימן מסחר זה, מהווה הפרה של חוקי סימני המסחר.

תביעה נוספת, המתבררת בימים אלה, הינה בעניין Inc News Total v. Company Post 43 Washington. "טוטל ניוז" היא חברה המפעילה אתר הכולל קישורים לאתרים של רשתות טלוויזיה, עיתונים וספקי מידע תקשורת אחר. בפברואר 1997 הגישו ענקי תקשורת אמריקאיים, כגון: "ווינינגטון פוסט", "טיים", "סי אן אן" ועוד, תביעה לקבלת צווי מניעה כנגד "טוטל ניוז", ופיצויים בגין רווחים של "טוטל ניוז" כתוצאה מהעוולות המיוחסות לה. התובעות טוענות כי האתר של הנתבעת הינו טפילי, המשתמש בידיעות וחומר מערכתי של התובעות ומפרסם אותם מחדש על מנת למשוך אליו משתמשים ומפרסמים. התובעות טוענות כי יש בפעילות זו של הנתבעת הפרה ודילול של סימניהן המסחריים (המפורסמים) של התובעות, שכן ציבור המשתמשים באינטרנט עלול לסבור בטעות שיש קשר בין התובעות ל"טוטל ניוז". יש לציין, כי השלכות תביעה זו ופסק הדין שיינתן בעניין זה, על האינטרנט, עשויות להיות מרחיקות לכת עד כדי כך שתהיה זו תחילת סופם של מנועי החיפוש באינטרנט 44, שכל תכליתם היא קישורם לאתרים אחרים 45.

Ad Hoc Committee AHC-International

צעד פעיל נוסף בנסיון לפתור את הבעיות הכרוכות ברישום כתובות באינטרנט היה הקמת ועידה בינלאומית בשם (IAHC) Ad International Committee 46Hoc ועידה זו, שהיתה מורכבת מקבוצה של מומחים שונים, התכנסה בפברואר 1997, בז'נבה, במטרה לקבוע מדיניות ונהלים הקשורים לניהול, יישום, תפעול ורישום ה-LEVEL TOP generic (gTLD) (DOMAIN), דהיינו TLD שהם נחלת הכלל, וה- SLD. ב-1 למאי 1997, נחתם מזכר הבנות-"gTLD-MOU" (להלן: "מזכר ההבנות") על ידי כ-80 ארגונים שונים מכל רחבי העולם. בין ההמלצות שאומצו במזכר ההבנות אלה הן הרלבנטיות לענייננו 47 (1) TLD שייחשבו כנחלת הכלל (gTLD) הם ".net.", ".org", ".com" בלבד; ו-"edu" ו-"gov". לא ייחשבו יותר כ-gTLD (2) בנוסף ל-"net.", ".org", ".com" יוקמו gTLD חדשים שכל אחד מהם יהיה בן 3-5 אותיות - ".firm" לחברות גדולות, ".store" לארגונים המוכרים סחורה, ".web" לארגונים העוסקים באתרי אינטרנט, ".arts" לאתרי תרבות, ".rec" לאתרי בידור ופנאי, ".nom" לאינדיבידואלים, ו-"info". לגופים המספקים שירותי מידע 48

(3) בחירת רשמים חדשים לרישום ה-Names Domain, אשר עליהם יפקח גוף בשם Core.49

(4) בקשה לרישום כתובת באינטרנט, תלווה בהצהרה לגבי כוונות השימוש ולגבי האינטרס של המבקש בכתובת הספציפית (כגון בעלות על סימן מסחר). כמו כן הבקשה תכלול הסכמה לסמכות שיפוטית במקרה של תביעה כנגד מבקש הרישום בגין הפרה של סימן מסחר והסכמה להליכי פישור ובוררות line on, אשר תתקיים תחת המרכז לפישור ובוררות של (Organization Property Intellectual World) WIPO בז'נבה.

(5) כל רישום ושימוש ב-SLD אשר דומה או זהה לסדרה של אותיות, שיש לגביה זכויות קניין רוחני, או שהיא ידועה בקנה מידה בינלאומי, ינתן רק למי שיוכיח שיש לו זכויות לגבי SLD כזה, או שקיבל אישור ממי שיש לו זכויות כאלה. יוקם גוף בשם ACP50,

שתפקידו יהיה ליישם מדיניות זו ולדון בסכסוכים שיווצרו על רקע זה.

6) כל בקשה לרישום SLD תפורסם ברבים, והרישום יעוכב ויוקפא למשך 60 יום מיום הפרסום ועד יום הרישום בפועל; זאת על מנת לתת לצד אחר הטוען כי יש לו זכות מסוימת על SLD זה, מספיק זמן להתנגד לרישום כזה ובכך לעודד פתרון של סכסוכים טרום משפטיים ולצמצם את מעורבות הרשמים בסכסוכים משפטיים. נקבע כי הקפאת הרישום ל- 60 יום תהיה התנדבותית בלבד ותהיה בידי מבקש הרישום או בידי הרשם 51.

7) ה-TLD הוא נכס ציבורי בינלאומי, השייך לנחלת הכלל, לכן כל החלטה ופעולה לגבי TLD תפורסם ברבים אם באתר באינטרנט או בדרך אחרת. בין השאר יפורסמו גם בקשות רישום, סכסוכים וכו'.

8) יוקם שרת מנחה, ידידותי למשתמש, שיקל על כל משתמש למצוא את הגורם שהוא מחפש, המזוהה עם סימן המסחר. מומלץ כי שרת כזה ישמש כמדריך של סימני מסחר, וכן מומלץ להוסיף את הלוגו של סימן המסחר למדריך על מנת שיהיה קל יותר למצוא את נשוא החיפוש 52.

כל עוד צורת הרישום הנוכחית של ה-gTLD נמשכת, מזכר ההבנות לא יחול על רישום כזה. כמו כן, משרד רישום כתובות האינטרנט לא ייחשב כמשרד רישום לפי מזכר הבנות זה עד שלא יחתום על המזכר 53.

גופים רבים עדיין לא חתמו על מזכר ההבנות ואין עדיין ייצוג רחב ומגוון דיו מבחינה לאומית ותרבותית ב-IAHC. עם זאת, נראה כי המערכת החדשה, המומלצת על ידי IAHC, לניהול ורישום כתובות אינטרנט, היא מערכת טובה, האמורה לפתור את רוב רובן של הבעיות המשפטיות והאחרות הקיימות היום בהקשר של כתובות אינטרנט. אין ספק, כי לתוכנית זו תהיה השפעה רבה על עולם האינטרנט ואולי אף על המשפט הבינלאומי בכלל. אך, עד כמה תוכנית זו תוכיח עצמה בפתרון ההתנגשות שבין כתובות אינטרנט וסימני מסחר - ימים יגידו.

המשך...

V. פתרון הסיכסוכים המשפטיים הנובעים מ"חטיפת" סימני מסחר ורישומם ככתובות באינטרנט

עד היום רוב הסכסוכים, הידועים לנו, סביב השימוש בכתובות אינטרנט, נפתרו מחוץ לכותלי בית המשפט, בין אם בבוררות ובין אם על ידי הגעה להסדר בין הצדדים בכוחות עצמם. הפתרון הנפוץ ביותר הינו המחאה חוזית של כתובת האינטרנט מבעל רישום הכתובת לחברה אחרת בעד תמורה כספית.

באופן כללי, ניתן לומר כי אחת הבעיות המרכזיות של המערכת המשפטית בהתמודדות עם סיכסוכים הקשורים ל-Names Domain וסימני מסחר, היא העובדה שהתפתחות החוק והמשפט מפגרת אחרי ההתפתחות המהירה של הטכנולוגיה. עדיין אין מספיק ידע ומומחיות בקרב המשפטנים בתחום המחשבים, כך שלרוב הפסיקות המתקבלות בבתי המשפט אינן עקביות וקיים מחסור בחוקים עדכניים ומתאימים לפתרון הבעיות המשפטיות החדשות שנוצרו בעקבות התפתחות הטכנולוגיה. כך, למשל, עדיין לא ברור מהו המעמד המשפטי של כתובות אינטרנט ביחס לסימני מסחר. יש הטוענים כי בהקשר של סימני מסחר צריך להתייחס אל Names Domain כאל מספרי טלפון 26, אשר לרוב אינם נחשבים כסימני מסחר 27. אולם יש הטוענים כי לא ניתן לעשות אנלוגיה טכנית בין מערכת הכתובות באינטרנט ובין מערכת רישום מספרי טלפון, שכן, שתי המערכות עובדות בצורה שונה זו מזו.

מחלוקת זו באה לידי ביטוי בשני פסקי דין הפוכים שניתנו בשני מקרים בהם היו נסיבות דומות. מדובר בפסק דין בעניין Curry v. 28MTV ובפסק דין בעניין Harrods²⁹ בשני מקרים אלה השתמש עובד לשעבר של החברה התובעת בשם המסחרי שלה ככתובת שלו באינטרנט. במקרה של MTV דן השופט בהבדלים בין טבען של כתובות באינטרנט לבין מספרי טלפון: מספרי טלפון לא ניתן לנחש אלא ניתן למוצאם במדריכי טלפונים ואילו עבור כתובות באינטרנט אין מדריך כולל ומקיף, אך ניתן לנחשן במקרים רבים די בקלות. לעומת זאת, במקרה של Harrods, נאמר כי כתובת אלקטרונית זהה במהותה למספר טלפון אליו מחייגים ומשום כך אין בה הפרה של סימן מסחר. ניתן לראות במדיניות החדשה של NSI, אשר נדונה לעיל, נסיון לפתור סכסוכים הנוגעים לכתובות אינטרנט וסימני מסחר. אך, כפי שראינו, מדיניות זו נועדה בעיקר לפטור את NSI מאחריות ולא דווקא להביא לפתרון מסויים עבור בעלי סימני מסחר, אשר נפגעים מכתובות באינטרנט.

צעד חקיקתי משמעותי, שנעשה בארה"ב, במטרה לסייע בפתרון הסכסוכים בנושא סימני מסחר ולמנוע שימוש לרעה באפשרות רישום כתובות באינטרנט הוא החוק הפדרלי האוסר על "דילול" סימני מסחר, The Federal Trademark Dilution Act of 1996, חוק זה, שנכנס לתוקף ב-16 לינואר, 1996, מהווה חידוש חשוב בתחום זה, ואוסר על שימוש מסחרי בסימני מסחר "מפורסמים", באופן ה"מדלל" את האופי המבחין של אותו סימן. בכך עשוי חוק זה לסייע בידי בעלי סימני מסחר למנוע שימוש של אחרים בסימניהם בתור שמות של כתובות באינטרנט³¹. בתביעה לפי חוק זה, בשונה מתביעה על הפרת סימן מסחר, אין צורך להוכיח אפשרות להטעייה, בלבול או מרמה, או שקיימת תחרות ישירה או עקיפה בין הבעלים המקוריים של הסימן המסחרי לבין המשתמש בו שלא כחוק, ואף אין הכרח שהסימן המסחרי יהיה רשום. כל שעל בעל סימן המסחר להוכיח הוא שצד אחר משתמש בסימן מסחרי "מפורסם", באופן ה"מדלל" את אופיו המבחין של הסימן.

יש לציין כי חוק זה, המהווה סטייה מעוררת מחלוקת מדיני סימני מסחר המסורתיים, עדיין לא עמד מספיק במבחן המציאות ועדיין לא נקבע בבירור על ידי בתי המשפט האמריקאיים כיצד יש לפרש את המונחים "דילול" ו"סימן מסחר מפורסם". החוק קובע קווים כלליים לבחינת מונחים אלה אך משאיר מקום רב לשיקול דעת השופטים. באופן כללי, היותו של סימן "מפורסם" או לא, ייבחן לפי חוק זה, על ידי בתי המשפט לפי הקריטריונים הבאים: (והרשימה אינה סגורה) 1. רמת הייחודיות ה"טבעית" או הנרכשת של הסימן; 2. משך והיקף השימוש בסימן; 3. משך והיקף הפירסום של הסימן; 4. האזור הגיאוגרפי בו נעשה שימוש בסימן; 5. צינורות המסחר במוצרים ו/או בשירותים אותם מייצג הסימן; 6. המוניטין של הסימן באזורי המסחר, הן של בעל הסימן והן של המשתמש הלא חוקי; 7. אופי והיקף השימוש בסימנים דומים על ידי צדדים שלישיים; 8. רישום הסימן במרשם הפדרלי.

עוד לפי חוק זה, קיומו של "דילול" סימן מסחר ייקבע על ידי בתי המשפט אם יוכח אחד משני אלה: 1. שימוש בסימן מפורסם לגבי מוצר אחר, שאינו קשור לסימן המקורי, כך שהצרכנים משייכים סימן זה למספר מוצרים שונים והאופי המבחין של הסימן פחת. 2. שימוש בסימן לגבי מוצרים פחות איכותיים או פחות מוסריים ועל ידי כך יצירת גישה שלילית אל מוצריו או אל שירותיו של בעל הסימן

המקורי.

חוק זה קובע, כי אם ימצא ביהמ"ש שאכן מדובר ב"דילול" סימן מסחרי "מפורסם", הוא יוציא צו מניעה כנגד המשתמש ה"מדלל", ללא צורך בהוכחת כוונה לדלל את הסימן המסחרי. אך אם תוכח כוונה כזו, יזכה בעל הסימן המקורי, בנוסף לצו המניעה, גם בפיצויים על הנזק שנגרם לו, ברווחים של המשתמש כתוצאה מהשימוש הלא חוקי, הוצאות המשפט ושכר טירחת עו"ד.

אחד המקרים הבודדים בו נעשה שימוש בחוק החדש, היה כחודשיים בלבד לאחר היכנסו של החוק לתוקף, בעניין Hasbro, 32 Inc, Hasbro, v. Entertainment

חברה גדולה לייצור צעצועים, תבעה את Entertainment Group על כך שהשתמשה בשם של אחד מהמשחקים הידועים של "Candyland" - Hasbro בתור הכתובת של אתר פורנוגרפי באינטרנט. Hasbro, אשר ביססה תביעתה על החוק האמריקאי נגד דילול סימני מסחר, טענה כי השימוש בשם "Candyland.com" ככתובת לאתר "למבוגרים" משפיע על השימוש של Hasbro בסימן המסחרי שלה, כיוון ששימוש זה גורם להטעיית צרכנים העלולים לקשר את האתר הפורנוגרפי עם המשחק לילדים, ולפיכך גורם לנזק בלתי הפיך לחברת Hasbro. ביהמ"ש הוציא צו מניעה זמני כנגד Group Entertainment, והורה לרוקן את האתר הפורנוגרפי שלה מתוכנו.

נסיון נוסף לפתרון חלק מהבעייתיות שבכתובות אינטרנט נעשה בועדה של INTA33. ועדה זו הוקמה במטרה לבחון את סוגיית הסימנים המסחריים באינטרנט ולסייע במתן פתרונות למחלוקות המתעוררות סביב נושא זה. אחת ההצעות של ועדה זו היתה לגבות דמי תחזוקה שנתיים לשימור האתר והכתובת, בתקווה שדמי תחזוקה אלה יגרמו לאנשים לחשוב פעמיים לפני שהם רושמים כתובת באינטרנט ובכך יפחת מספר הכתובות וכן גם מספר "חטיפות" סימני המסחר. NSI אימצה הצעה זו ובספטמבר 1995 הכריזה על גביית דמי רישום של כתובות באינטרנט ודמי תחזוקה שנתיים. מדיניות זו אמנם גרמה להאטה ברישום כתובות, אך זאת רק לזמן קצר. כיום, למרות העלות, ממשיך הביקוש לכתובות באינטרנט לגדול בקצב מהיר.

בתי המשפט בארה"ב נתנו פרשנות רחבה לחוקי סימני המסחר, במסגרתה ניתנה הגנה רחבה מאוד לסימני המסחר. ניתנה הגנה לתמונות, צורות שונות, סוליות נעליים, ואפילו ניתנה הגנה לצבע³⁴.

לאחרונה, חברה לייצור אופנועים - הארלי-דווידסון, הגישה בקשה לרישום סימן מסחר הצליל של רעש המנוע של האופנועים שהיא מייצרת³⁵. אגב, זהו לא מצב תקדימי, שכן קולות כסימני מסחר כבר קיימים, אפילו שאגה ניתן לרשום כסימן מסחר, למשל, קולות השאגה של האריה המופיע בפתח כל סרט של חברת MGM רשומים כסימן מסחר³⁶. ישנם בארה"ב חוקים נוספים, בנוסף לחוקי סימני המסחר, אשר בעזרתם אולי ניתן לפתור מחלוקות סביב כתובות באינטרנט בהקשר של סימני מסחר. דוגמא לחוק כזה הן התקנות האמריקאיות למניעת תחרות בלתי הוגנת של ה-FTC (Commission Trade Federal). לפי תקנות אלה, יכולה ה-FTC, באמצעות צו מניעה, לעצור צורות לא הוגנות של תחרות:

" Unfair methods of competition in or affecting commerce or unfair and deceptive acts or practices in or affecting commerce are hereby declared unlawful"³⁷

כמו כן, אוסרות תקנות אלה על פרסום מטעה/כוזב בכל צורה שהיא³⁸. בנובמבר 1995 ניתנה לראשונה החלטה שהשתמשה

בתקנות אלה כדי לקבוע שהיה פרסום כוזב באינטרנט³⁹. נראה כי ניתן להשתמש בתקנות אלה גם בפיקוח על נושא הכתובות באינטרנט, שכן שימוש ורישום כתובת הזזה לסימן מסחר של אחר נכנס בגדר תחרות בלתי הוגנת ואף פירסום כוזב⁴⁰. הפסיקה האמריקאית אימצה בדרך כלל את מבחן הסבירות לבלבול בקרב הציבור "likelihood" of "confusion", בכדי לקבוע האם היתה הפרה של סימן מסחר או האם התקיימה תחרות בלתי הוגנת. מכאן ניתן אולי להסיק, שגם במקרה של שימוש בכתובות אינטרנט, אם חקירה עובדתית בקרב ציבור הקונים יגלה כי מבחינה סובייקטיבית ישנה סבירות כי הקונים עלולים להתבלבל (לגבי זיהוי מקור המוצר), אזי הנטייה תהייה לראות את המצב כהפרה של סימן המסחר או תחרות בלתי הוגנת⁴¹.

לאחרונה, הוגשו שתי תביעות העשויות להוות תקדימים חשובים בתחום הנדון. הראשונה היא Actmedia Inc. v. Media Active, Inc. בפרשה זו התובעת, שהינה חברה מסחרית ידועה, ניסתה לרשום את המסחרי בפברואר 1996 ככתובת באינטרנט "actmedia.com", אך גילתה שכתובת זו נרשמה כבר על ידי הנתבעת. התובעת הגישה תביעה בגין שימוש כוזב בסימנה המסחרי וביקשה שהנתבעת תעביר לה את הכתובת. בית המשפט קבע כי הנתבעת עשתה שימוש לא הוגן בסימן המסחרי של התובעת, הפרה את החוק למניעת דילול סימני מסחר של מדינת אילינוי וכי קיימת סבירות גבוהה לבלבול בקרב הלקוחות שיזהו את הנתבעת יחד עם התובעת. בית המשפט הוציא צו מניעה קבוע המורה לנתבעת להפסיק את הפרת סימנה המסחרי של התובעת ולמסור את הכתובת הנדונה מיידית לתובעת. למעשה, בפסק דין זה היתה התייחסות מפורשת לכך, ששימוש ורישום כתובת באינטרנט, המכילה סימן מסחר של גוף מסויים, על ידי גוף אחר, שאין לו אישור שימוש בסימן מסחר זה, מהווה הפרה של חוקי סימני המסחר.

תביעה נוספת, המתבררת בימים אלה, הינה בעניין Inc News Total v. Company Post 43 Washington. "טוטל ניוז" היא חברה המפעילה אתר הכולל קישורים לאתרים של רשתות טלוויזיה, עיתונים וספקי מידע תקשורת אחר. בפברואר 1997 הגישו ענקי תקשורת אמריקאיים, כגון: "וושנינגטון פוסט", "טיים", "סי אן אן" ועוד, תביעה לקבלת צווי מניעה כנגד "טוטל ניוז", ופיצויים בגין רווחים של "טוטל ניוז" כתוצאה מהעוולות המיוחסות לה. התובעות טוענות כי האתר של הנתבעת הינו טפילי, המשתמש בידיעות וחומר מערכתי של התובעות ומפרסם אותם מחדש על מנת למשוך אליו משתמשים ומפרסמים. התובעות טוענות כי יש בפעילות זו של הנתבעת הפרה ודילול של סימניהן המסחריים (המפורסמים) של התובעות, שכן ציבור המשתמשים באינטרנט עלול לסבור בטעות שיש קשר בין התובעות ל"טוטל ניוז". יש לציין, כי השלכות תביעה זו ופסק הדין שיינתן בעניין זה, על האינטרנט, עשויות להיות מרחיקות לכת עד כדי כך שתהיה זו תחילת סופם של מנועי החיפוש באינטרנט⁴⁴, שכל תכליתם היא קישורם לאתרים אחרים⁴⁵.

Ad Hoc Committeel AHC-International

צעד פעיל נוסף בניסיון לפתור את הבעיות הכרוכות ברישום כתובות באינטרנט היה הקמת ועידה בינלאומית בשם (IAHC) Ad International Committee 46Hoc ועידה זו, שהיתה מורכבת מקבוצה של מומחים שונים, התכנסה בפברואר 1997, בז'נבה, במטרה לקבוע מדיניות

ונהלים הקשורים לניהול, יישום, תפעול ורישום ה-gTLD (LEVEL TOP generic DOMAIN), דהיינו TLD שהם נחלת הכלל, וה-SLD. ב-1 למאי 1997, נחתם מזכר הבנות-"gTLD-MOU" (להלן: "מזכר ההבנות") על ידי כ-80 ארגונים שונים מכל רחבי העולם.

בין ההמלצות שאומצו במזכר ההבנות אלה הן הרלבנטיות לענייננו 47 (1) TLD שייחשבו כנחלת הכלל (gTLD) הם ".net.", ".org", ".com." בלבד; ".edu" ו-"gov". לא ייחשבו יותר כ-gTLD (2) בנוסף ל-"net.", ".org", ".com." יוקמו gTLD חדשים שכל אחד מהם יהיה בן 3-5 אותיות - ".firm" לחברות גדולות, ".store" לארגונים המוכרים סחורה, ".web" לארגונים העוסקים באתרי אינטרנט, ".arts" לאתרי תרבות, ".rec" לאתרי בידור ופנאי, ".nom" לאינדיבידואלים, ו-"info". לגופים המספקים שירותי מידע 48

(3) בחירת רשמים חדשים לרישום ה-Names Domain, אשר עליהם יפקח גוף בשם Core.49

(4) בקשה לרישום כתובת באינטרנט, תלווה בהצהרה לגבי כוונות השימוש ולגבי האינטרס של המבקש בכתובת הספציפית (כגון בעלות על סימן מסחר). כמו כן הבקשה תכלול הסכמה לסמכות שיפוטית במקרה של תביעה כנגד מבקש הרישום בגין הפרה של סימן מסחר והסכמה להליכי פישור ובוררות on line, אשר תתקיים תחת המרכז לפישור ובוררות של ((Organization Property Intellectual World WIPO בז'נבה.

(5) כל רישום ושימוש ב-SLD אשר דומה או זהה לסדרה של אותיות, שיש לגביה זכויות קניין רוחני, או שהיא ידועה בקנה מידה בינלאומי, ינתן רק למי שיוכיח שיש לו זכויות לגבי SLD כזה, או שקיבל אישור ממי שיש לו זכויות כאלה. יוקם גוף בשם ACP50, שתפקידו יהיה ליישם מדיניות זו ולדון בסכסוכים שיווצרו על רקע זה.

(6) כל בקשה לרישום SLD תפורסם ברבים, והרישום יעוכב ויוקפא למשך 60 יום מיום הפרסום ועד יום הרישום בפועל; זאת על מנת לתת לצד אחר הטוען כי יש לו זכות מסוימת על SLD זה, מספיק זמן להתנגד לרישום כזה ובכך לעודד פתרון של סכסוכים טרום משפטיים ולצמצם את מעורבות הרשמים בסכסוכים משפטיים. נקבע כי הקפאת הרישום ל-60 יום תהיה התנדבותית בלבד ותהיה בידי מבקש הרישום או בידי הרשם 51.

(7) ה-TLD הוא נכס ציבורי בינלאומי, השייך לנחלת הכלל, לכן כל החלטה ופעולה לגבי TLD תפורסם ברבים אם באתר באינטרנט או בדרך אחרת. בין השאר יפורסמו גם בקשות רישום, סכסוכים וכו'.

(8) יוקם שרת מנחה, ידידותי למשתמש, שיקל על כל משתמש למצוא את הגורם שהוא מחפש, המזוהה עם סימן המסחר. מומלץ כי שרת כזה ישמש כמדריך של סימני מסחר, וכן מומלץ להוסיף את הלוגו של סימן המסחר למדריך על מנת שיהיה קל יותר למצוא את נשוא החיפוש 52. כל עוד צורת הרישום הנוכחית של ה-gTLD נמשכת, מזכר ההבנות לא יחול על רישום כזה. כמו כן, משרד רישום כתובות האינטרנט לא ייחשב כמשרד רישום לפי מזכר הבנות זה עד שלא יחתום על המזכר 53.

גופים רבים עדיין לא חתמו על מזכר ההבנות ואין עדיין ייצוג רחב ומגוון דיו מבחינה לאומית ותרבותית ב-IAHC. עם זאת, נראה כי המערכת החדשה, המומלצת על ידי IAHC, לניהול ורישום כתובות אינטרנט, היא מערכת טובה, האמורה לפתור את רוב רובן של הבעיות המשפטיות והאחרות הקיימות היום בהקשר של כתובות אינטרנט. אין

ספק, כי לתוכנית זו תהיה השפעה רבה על עולם האינטרנט ואולי אף על המשפט הבינלאומי בכלל. אך, עד כמה תוכנית זו תוכיח עצמה בפתרון ההתנגשות שבין כתובות אינטרנט וסימני מסחר - ימים יגידו.

המשך...
הערות

18. Knowledgegment Inc. v. David I. Boone & Co. et al. 7195 94c actions Civil בעניין פרשה זו ראה אצל: נ' אסיא דיני מחשבים - הלכה למעשה (מהדורה שניה, 1996 כרך ב) הוצאת נ.ד.י.ר. מחשבים בע"מ, עמ' 22.

19. Association Trademark International בועדה שהתכנסה ב-1995 כדי לדון בבעיות הנוצרות על רקע רישום הכתובות באינטרנט, המליצה INTA להתייחס לכתובת באינטרנט כאל סימן מסחרי, כך שהשימוש בה, הפוגע בסימן מסחרי אחר ייחשב כהפרתו.

20. NSI מוציאה מדי פעם מסמכים חדשים, המכריזים על עדכונים במדיניות שלה. מסמכי מדיניות אלה ניתן למצוא באינטרנט, בכתובת:

<ftp://rs.internic.net/policy/internic.domain.policy>

21. K. Wisher "More Protection for Adresses on the Internet Official Registry Seeks to Avoid Involvement in Trademark Fights, Wash Post)1995(.
21.

M. D. Scott, "The battle for Domain Names: Applying Trademark Law in Cyberspace," Cyberspace lawyer Vol.1 no.1)1996(
22.

URL: <http://www.domains.org/>

או URL: <http://www.patents.com/nsi.sht> 23.

ח' רביה "למי שייך השם המסחרי" גלובס 23.1.97.

24.

צ' דקל "כתובות באינטרנט: יש כבר פרנסה לעורכי דין" גלובס 18.2.97.

25.

URL: <http://www.urich.edu/jolt/v1i1/burk.html>

26.

T. A. Swiff "comment, telephone numbers that spell generic terms: a protectable trademark an invitation to monopolize a market?" 28 U.S.F.L. Rev. 1079)1994(
27.

27. MTV Network v. Curry, 867 F. Supp. 202, an n.2)S.D.N.Y. 1994(
28.

דיון בעניין זה ראה אצל צ' דקל, לעיל ה"ש 25.

29.

Federal Trademark Dilution Act of 1995, Pub.L. No. 104-98, 109 Stat. 985
M. Scott, "New Federal Trademark Dilution Law Used In Battle for Domain Names" Cyberspace Lawyer Vol.1, no.2, p.17

.C96-0130)W.D.Wash. 1996(

M. Scott, "New Federal Trademark Dilution Law Used In Battle for Domain Names"
Cyberspace Lawyer, Vol.1, no.2, p.17
)C96-0130)W.D.Wash.1996

ראה לעיל הערה 19

QUALITEX CO. V. JACOBSON PRODS. 115 s.ct. 1300)1994(

T. Taylor, "Buckley the Bike that Roared: Can Harl'ys Sound be a Trademark?"
Usa Today)Jan.8 1996(

A. D. wiled, "Harley Hopus to Add Ho'gs Roar to its Menagerie of Trademark"
Wall St.J)June 23 1995(QUALITEX CO. V. JACOBSON PRODS. 115 s.ct.
1300)1994(

QUALITEX CO. V. JACOBSON PRODS. 115 s.ct. 1300)1994(

T. Taylor, "Buckley the Bike that Roared: Can Harl'ys Sound be a Trademark?"
Usa Today)Jan.8 1996(

A. D. wiled, "Harley Hopus to Add Ho'gs Roar to its Menagerie of Trademark"
Wall St.J)June 23 1995(
15 U.S.C. s 45)a()1()1994(
15 U.S.C. s 52)1994(

URL: <http://www.webcom.com/lewrose/article/nad.html>

K. S. Dueker, "Trademark Law Lost in Cyberspace: Trademark Protection for Internet Addresses"
9 Harv. J. L. & Tech. 483)1996(

Fuji Photo Film Co.v. Shinohara Shoji Kabushiki Kasisha, 754 f. 2d, 591
)1985(.

URL: http://www.loundy.com/E-LAW_Links.html

URL: <http://www.ljx.com/internet/complain.html>

מנועי חיפוש כגון-Yahoo, Altavista וכו'.

ח' רביה "The Company Post Washington .v News Total ,Inc"
גלובס 11.4.97.

הרחבה בנושא הצעות אירגון IHAC ראה בכתבה מאת ד' גורדון,
"מחוללים שמות באינטרנט", במוסף מעריב - עסקים @ מחשבים,
מיום 97 - עמ' 5

/URL: <http://www.iahc.org>

אתר כללי של IAHC העוסק בכל העניינים הקשורים אליו, כולל מסמכים רלוונטיים.

על ידי יצירת gTLD אלטרנטיביים עשויות כל הבעיות שדנו בהם עד כה להיפתר. יתרה מכך, דבר זה יתרום להתגברות התחרות החופשית ומניעת מונופולזציה. מצד שני, יתכן שיצירת gTLD חדשים רק תחרף את הבעיה הקיימת של חטיפת השמות ורישומם ככתובות, כיוון שרבים ינסו לנצל את העובדה שיש gTLD חדשים ותהיה חטיפה של סימני מסחר תחת ה-gTLD החדשים, השימוש הלא הוגן והמסחר בכתובות יגבר, ובעצם בעיית הסחטנות רק תחמיר. עם זאת יש לזכור שבעיות אלה נוצרו בעיקר עקב המונופול של משרד רישום אחד ה-NSI והמדיניות שלו, כל זאת כפי שנראה בהמשך הולך להשתנות ורישום

NAMES DOMAIN לא יהיה כפי שהוא מבוצע היום.
Registrars Off Council - לפי המלצות הוועדה, גוף זה יספק שרותים שונים לרשמים, יתאם ביניהם וינהל מאגר מידע של Names Domain, אשר יהיה משותף לכל הרשמים. Core תפעל תחת מזכר הבנות עליו יחתמו כל הרשמים שיבחרו ויהיו מחויבים לפעול על פיו. עקרונות מזכר זה יהיו שהרישום והשימוש של ה-SLD יהיו תחת שימוש הוגן ועל בסיס "ראשון בזמן-ראשון בזכות".
Administrative Domain Name Challenge Panels
הסיבות לכך שנקבע כי נושא הקפאת הרישום יהיה התנדבותי הם החשש מפני חיזוק זכותם של בעלי ה-SLD לעומת החלשת זכותם של בעלי הסימן המסחרי בסימנם.

שכן, עצם העובדה שנותנים שהות של 60 יום לבעל סימן המסחר להגיב, יוצרת מעין הגנה טובה יותר למי שהגיש בקשה לרישום ורשם את ה-SLD, וזאת באם בעל סימן המסחר לא התנגד תוך 60 יום אלא לאחר מכן. עולה השאלה האם בעל הסימן המסחרי שהתנגד לאחר 60 יום מושתק מלהתנגד או מנוע מלהגיב, האם שתיקתו במשך 60 הימים תחשב כמעין הסכמה מצידו שהמבקש ירשום את ה-SLD? אם כן, יתכן שיש פה סכנה לדילול יחודיות הסימן וזה אף עלול להחשב כמעין ראייה לנטישה של הסימן. יש לציין, כי העובדה שאין גוף בינלאומי מאורגן המטפל ברישום סימני מסחר מקשה על בעל הסימן המסחרי לאתר הפרות של סימן המסחר שלו באינטרנט, וההגבלה ל-60 יום בלבד מקשה אף יותר. ישנם הטוענים כי 60 יום היא תקופה קצרה מידי ויהיה זה נטל כבד מדי לדרוש מבעלי סימני המסחר, שכבר נקבע לא אחת כי זכותם על הסימן היא קניינית, להשקיע זמן, מאמצים וכסף בחיפוש מתמיד אחרי מי שפוגע בסימנם.

חשוב לזכור שהסכסוכים נובעים בעיקר מהעובדה שכיום הדרך הנפוצה והמקובלת למצוא חברה מסוימת באינטרנט היא בעזרת חיפוש ע"י גלישה או ע"י ניחוש הכתובת שלה. מאחר ואין מדריך כולל ומקיף שיכול לעשות את זה אחת המסקנות של ועידת IAHC היא שצריך ליצור שרת ידידותי שישימש כמדריך של שמות וסימני מסחר, בעזרתו יוכל כל משתמש למצוא את מבוקשו בקלות יחסית. הקמת מדריך כולל לסימני מסחר באינטרנט תאפשר לבעל סימן מסחר לרשום סימן מסחרי באינטרנט גם בעזרת כתובת שלא קל למחפשים לזכור. כאשר הציבור ידע שהדרך למציאת חברה מסוימת, על פי שמה או סימנה המסחרי, היא לא בעזרת גלישה או ניחוש הכתובת, אלא בעזרת השרתים המדריכים, יפסקו רוב הסכסוכים ויפתרו רוב הבעיות.

החוזה של NSF (Foundation Science Natinal) עם משרד הרישום הנוכחי NSI מסתיים ב-1998 NSF הכריזה כי אין בכוונתה לחדש את החוזה עמה.